VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68

THỨ SÁU

14.11.2025 (25.9 Ất Tỵ)

Số 137 (4271)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

Dự án sân bay Long Thành "chậm ngày nào là đất nước thiệt ngày ấy" [2]

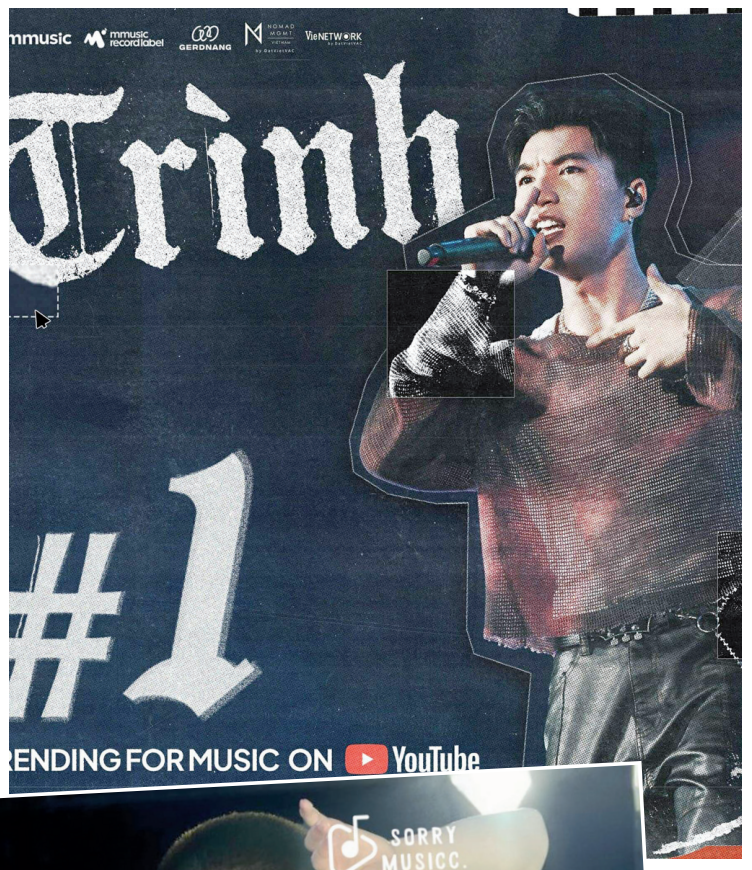
Dành 60 tỉ đồng tái định cư cho người dân mất nhà do bão tại xã Đề Gi [3]

NHỮNG HIỆN TƯỢNG ÂM NHẠC LỆCH CHUẨN NHƯ "MA TÚY TRONG NGHỆ THUẬT":

Sớm có Luật nghệ thuật biểu diễn

(VH). Nhiều nhạc sĩ, nhà nghiên cứu cho rằng, những sản phẩm âm nhạc lệch chuẩn nên được nhìn nhận như một thứ "ma túy trong nghệ thuật". Nếu ma túy thông thường gây hại cho cơ thể, thì "ma túy nghệ thuật" tác động âm thầm nhưng sâu sắc đến tư tưởng, cảm xúc và thẩm mỹ của công chúng, đặc biệt là người trẻ. Vì thế, cần sớm ban hành luật nghệ thuật biểu diễn!

[11]

Những hiện tượng lệch chuẩn trong âm nhạc gần đây của một số ca sĩ trẻ đang dấy lên hồi chuông cảnh báo, bởi vậy cần phải có hành lang pháp lý đủ mạnh để ngăn chặn, đẩy lùi

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Tiếp nối tinh thần "hồi tỵ" trong thời đại mới

● **HƯƠNG BÌNH**

Trong dòng chảy lịch sử triều Nguyễn, vua Minh Mạng (1820-1840) được xem là một trong những vị minh quân có tầm nhìn sâu sắc về tổ chức bộ máy nhà nước. Dưới triều đại của ông, đất nước không chỉ được củng cố về lãnh thổ, quân sự, văn hóa mà còn nổi bật bởi những cải cách hành chính tiến bộ,

(Xem tiếp trang 2)

Củng cố khối đại đoàn kết như giữ gìn con ngươi của mắt mình [8]

BẢNG XẾP HẠNG "KHÁCH SẠN TIÊU BIỂU KHÔNG THUỐC LÁ":

"Đây là cơ hội để các khách sạn khẳng định uy tín, thương hiệu" [4]

Vì sao dự án phục dựng đền Vua Lê vẫn dang dở? [5]

Dự án sân bay Long Thành "chậm ngày nào là đất nước thiệt ngày ấy"

Sáng 13.11, Tổng Bí thư Tô Lâm và Đoàn công tác Trung ương thăm, động viên cán bộ, công nhân, người lao động và chủ trì cuộc làm việc về tình hình thực hiện dự án Cảng Hàng không quốc tế Long Thành, Đồng Nai.

Phát biểu mở đầu buổi làm việc, Tổng Bí thư Tô Lâm cho biết: Sân bay Long Thành là công trình biểu tượng cho khát vọng phát triển của đất nước. Thời gian qua, các đơn vị đã triển khai thực hiện dự án tốt, nhiều hạng mục công trình đảm bảo tiến độ. Tổng Bí thư nhấn mạnh, sân bay Long Thành là công trình trọng điểm quốc gia, có giá trị đầu tư rất lớn, công suất lớn, dự kiến khi hoàn thành sẽ đưa Việt Nam vào nhóm trung tâm trung chuyển hàng không quốc tế hàng đầu khu vực châu Á - Thái Bình Dương.

Sân bay Long Thành được quy hoạch phát triển xanh, thông minh thể hiện tầm nhìn phát triển hạ tầng đồng bộ của Việt Nam trong giai đoạn mới. Đây cũng là công trình đóng góp quan trọng trong việc hình thành ba trụ cột chiến lược phát triển của đất nước gồm: Thể chế, hạ tầng và nguồn nhân lực. Trong đó, sân bay Long Thành là một hạ tầng quan trọng. "Do đó, không thể chậm trễ được, chậm ngày nào là đất nước thiệt ngày ấy", Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh.

Tổng Bí thư cũng đề nghị các cơ quan, đơn vị tập trung làm rõ các nhóm vấn đề liên quan đến dự án. Cụ thể về năng lực cạnh tranh quốc gia, khu vực, quốc tế của sân bay Long Thành. Nhiều dự án sân bay đã được các nước đầu tư, chúng ta đi sau thì có thể rút ra những bài học kinh nghiệm, từ đó phải tạo ra được giá trị nổi bật hơn. Việc xây dựng thành phố sân bay, khu vực phát triển quanh sân bay phải được tính toán đầu tư đồng bộ, không thể để sân bay cô độc, phải đặt trong tổng thể để phát huy hiệu quả. Bên cạnh đó, xác định đâu là giá trị riêng, bản sắc Việt Nam mà sân bay Long Thành hướng tới, từ thiết kế kiến trúc, vận hành thông minh đến trải nghiệm của khách hàng. Phải quy hoạch lấy sân bay Long Thành làm trung tâm, tâm điểm, xung quanh sân bay các khu vực phải phát triển công nghiệp công nghệ cao, khu du lịch, khu đô thị… Tất cả phải đồng bộ mới mang lại hiệu quả.

Tổng Bí thư Tô Lâm kiểm tra, chỉ đạo thực hiện dự án sân bay Long Thành

Tổng Bí thư Tô Lâm đề nghị tính toán hiệu quả đầu tư dự án. Với sân bay Long Thành quan trọng nhất là phải đầu tư xứng tầm, hiệu quả, lâu dài, tạo ra giá trị vượt trội cho quốc gia. Với việc đầu tư mạng lưới hạ tầng giao thông kết nối sân bay Long Thành, nhất là với TP.HCM, Tổng Bí thư yêu cầu phải đầu tư đồng bộ nhằm phát huy hiệu quả dự án. Tinh thần là làm một lần, làm tốt nhất, làm ngang tầm khu vực. "Một sân bay hiện đại chỉ thật sự hiệu quả khi khách muốn đến, hãng bay muốn đỗ, doanh nghiệp muốn đầu tư và quốc gia hưởng lợi đầu tư", Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh.

P.V

Tiếp nối...

(Tiếp theo trang 1)

trong đó chính sách "hồi tỵ", tránh nhiệm sở và quyền lợi cá nhân chồng chéo, là một điển hình tiêu biểu cho tinh thần liêm chính, công bằng và minh bạch trong quản lý nhà nước.

Thuật ngữ "hồi tỵ" vốn xuất phát từ truyền thống hành chính Trung Hoa, nhưng khi được Minh Mạng tiếp thu và áp dụng, chính sách này đã mang bản sắc Việt rõ nét. "Hồi" nghĩa là trở lại, "tỵ" nghĩa là tránh, hiểu nôm na là tránh những mối quan hệ có thể gây xung đột lợi ích, đặc biệt trong bổ nhiệm, xét xử hay quản lý địa phương. Trong bối cảnh đầu thế kỷ XIX, khi bộ máy quan lại mở rộng khắp cả nước, việc ngăn ngừa tình trạng "một người làm quan, cả họ được nhờ" trở thành yêu cầu cấp bách. Minh Mạng sớm nhận thấy sự nguy hại của việc quan lại dùng quyền lực để bao che cho người thân, gây thiên vị trong công vụ. Vì thế, chính sách "hồi tỵ" được ban hành nhằm giữ cho quan chức công tâm, tránh tư lợi, đảm bảo phép nước nghiêm minh.

Năm Minh Mạng thứ 7 (1826), triều đình đã ban chiếu quy định rõ: Các quan không được làm việc tại quê quán, nơi sinh trưởng, hoặc nơi có thân nhân đang giữ chức vụ. Nếu có quan hệ hôn nhân, huyết thống với người đương chức thì cũng phải "hồi tỵ", rút khỏi nhiệm sở để tránh nghi kỵ thiên vị. Chẳng hạn, trong việc xét xử, nếu người tham gia tố tụng có quan hệ thân thích với quan lại tại địa phương, nhà vua buộc quan đó phải tạm rút khỏi vụ việc, giao cho nơi khác xử lý. Ngay cả trong công tác tuyển dụng hay cất nhắc, vua cũng yêu cầu phải "kê khai quan hệ thân tộc" để tránh thiên lệch.

Điều đặc biệt là chính sách này không chỉ áp dụng cho quan lại địa phương mà còn mở rộng đến các bộ, viện ở trung ương. Các đại thần cũng phải tự giác xin "hồi tỵ" khi có quan hệ lợi ích, thể hiện tinh thần trách nhiệm và liêm chính của tầng lớp cầm quyền. Ở triều Minh Mạng, "hồi tỵ" không chỉ là biện pháp hành chính mà còn mang giá trị đạo đức sâu sắc. Nhà vua cho rằng, người làm quan phải lấy liêm làm gốc, lấy phép công làm đầu, "công tư phân minh" mới xứng đáng phụng sự triều đình. Do đó, cùng với việc áp dụng luật pháp nghiêm minh, ông còn khéo léo dùng "đức trị" để giáo hóa, khuyến khích các quan tự giác tránh điều cấm kỵ, không đợi đến khi bị phát hiện hay xử phạt.

Nhờ đó, triều Nguyễn dưới thời Minh Mạng dần hình thành một bộ máy quan liêu tinh gọn, có kỷ cương, hạn chế được tình trạng bè phái và lạm quyền vốn phổ biến ở nhiều triều đại trước. Chính nhờ sự công minh này mà triều chính trở nên trong sạch, lòng dân thêm tin tưởng, quốc gia ổn định. Nhìn lại, chính sách "hồi tỵ" thời Minh Mạng không chỉ là một bước tiến về thể chế hành chính mà còn là minh chứng cho tầm nhìn xa của vị vua coi trọng đạo lý và liêm chính. Trong xã hội hiện đại, khi vấn đề xung đột lợi ích, tham nhũng, lạm quyền vẫn là nỗi lo của nhiều quốc gia, tinh thần "hồi tỵ" ấy vẫn còn nguyên giá trị.

Ngày nay, chúng ta đã kế thừa và phát triển bài học của tiền nhân, kiên quyết thực hiện chủ trương luân chuyển cán bộ chủ chốt ở cơ sở, đặc biệt là các chức danh Bí thư, Chủ tịch, Chủ nhiệm Ủy ban kiểm tra, Giám đốc Công an, Viện trưởng Viện Kiểm sát, Chánh thanh tra, Chánh án Tòa án nhân dân cấp tỉnh, thành phố không là người địa phương. Đây là một bước đi đúng hướng, thể hiện tầm nhìn sâu sắc trong công tác cán bộ, nhằm phòng ngừa tình trạng cục bộ địa phương, khép kín quyền lực, nâng cao tính khách quan, công tâm và hiệu quả quản lý nhà nước.

Chính sách luân chuyển ấy là sự tiếp nối tinh thần "hồi tỵ" trong thời đại mới, khi yêu cầu về một nền hành chính trong sạch, vững mạnh và vì dân vẫn là mục tiêu cốt lõi. Cũng như vua Minh Mạng từng coi trọng "công vi thượng, tư vi hạ", Đảng và Nhà nước hôm nay kiên trì xây dựng đội ngũ cán bộ có đức, có tài, đặt lợi ích quốc gia, dân tộc lên trên lợi ích cá nhân hay nhóm. Nhìn từ góc độ lịch sử, có thể thấy rõ sợi dây liền mạch giữa truyền thống và hiện đại: Từ tư tưởng "hồi tỵ" hơn 200 năm trước đến chính sách luân chuyển cán bộ hôm nay, tất cả đều hướng tới mục tiêu xây dựng một nền hành chính liêm chính, công tâm, minh bạch, để giữ lòng dân, củng cố niềm tin, bảo đảm sự trường tồn của quốc gia.

Giữa muôn vàn cải cách dưới triều Minh Mạng, chính sách "hồi tỵ" nổi lên như một biểu tượng của sự minh triết và liêm chính trong trị nước. Hơn hai thế kỷ sau, tinh thần ấy vẫn soi sáng công cuộc đổi mới và chỉnh đốn Đảng hiện nay, khi phòng ngừa lợi ích nhóm, chống suy thoái quyền lực, củng cố đạo đức công vụ đã trở thành yêu cầu bức thiết.■

Phê duyệt mẫu tranh cổ động tuyên truyền bầu cử đại biểu Quốc hội và HĐND các cấp

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định 4300/QĐ-BVHTTDL về việc phê duyệt mẫu tranh cổ động để sử dụng chính thức trong các hoạt động tuyên truyền bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và bầu cử Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2026-2031. Theo Quyết định, mẫu tranh cổ động được sử dụng chính thức trong các hoạt động tuyên truyền bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và bầu cử Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2026-2031 kể từ ngày 12.11.2025.

Bộ VHTTDL đề nghị các đơn vị, tổ chức, cá nhân sử dụng mẫu tranh cổ động tuyên truyền bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và bầu cử HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026 - 2031 theo đúng mẫu do Bộ VHTTDL cung cấp để đảm bảo tính chuẩn xác và thống nhất. **B.H**

Tổ chức các hoạt động tuyên truyền về an toàn giao thông năm 2025

Kế hoạch tổ chức các hoạt động tuyên truyền về an toàn giao thông năm 2025 vừa được Bộ VHTTDL ban hành. Kế hoạch nhằm cụ thể hóa các hoạt động thông tin, tuyên truyền về bảo đảm trật tự an toàn giao thông; Nâng cao nhận thức, trách nhiệm của người dân trong công tác bảo đảm trật tự an toàn giao thông. Đồng thời phát huy vai trò của các cơ quan truyền thông, báo chí; đa dạng hóa hình thức tuyên truyền, tăng cường tính tương tác, phù hợp với xu hướng và hành vi sử dụng thông tin của người dân, đặc biệt là thanh thiếu niên, nhằm nâng cao nhận thức và ý thức chấp hành pháp luật về trật tự an toàn giao thông.

Theo Kế hoạch, sẽ tổ chức hai lớp tập huấn, đào tạo, bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng thông tin, tuyên truyền cho phóng viên, biên tập viên các cơ quan báo chí về an toàn giao thông; phòng, chống tác hại của rượu, bia. Cùng với đó tổ chức Tọa đàm với chủ đề: "Nói không với rượu, bia khi tham gia giao thông và đảm bảo trật tự an toàn giao thông khu vực nông thôn". **L.SƠN**

Mời tham gia viết bài Báo *Văn Hóa Xuân Bính Ngọ 2026*

Chào đón Xuân mới 2026 và Tết Nguyên đán Bính Ngọ, Báo *Văn Hóa* xuất bản ấn phẩm đặc biệt cùng bạn đọc đón Tết, mừng Xuân.

Để ấn phẩm Báo Xuân *Văn Hóa* thật sự là món quà tinh thần ý nghĩa đầu năm, Ban Biên tập Báo *Văn Hóa* trân trọng kính mời các nhà văn, nhà báo, nhà nghiên cứu, cộng tác viên và bạn đọc trong và ngoài nước viết bài cộng tác.

Giai phẩm *Văn Hóa Xuân Bính Ngọ* tập trung vào các nội dung: Mừng Đảng, mừng Xuân, mừng đất nước vững bước tiến vào kỷ nguyên mới; khẳng định những thành tựu phát triển Văn hóa, Thông tin, Thể thao, Du lịch và Gia đình năm 2025 cũng như trong cả nhiệm kỳ 2020-2025; dự báo, triển vọng tốt đẹp của đất nước và ngành Văn hóa, Thể thao, Du lịch trong năm 2026 thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng; những bài viết về đời sống, sinh hoạt đặc sắc, mang đậm bản sắc văn hóa Việt Nam...

Bài viết gửi về Báo *Văn Hóa* theo địa chỉ email: baovanhoa@fpt.vn; phanthanhnam@gmail.com (xin ghi rõ: Bài tham gia *Văn Hóa Xuân Bính Ngọ 2026)*. Hạn cuối cùng gửi tin, bài là ngày 25.11.2025. **VĂN HÓA**

Dành 60 tỉ đồng tái định cư cho người dân mất nhà do bão tại xã Đề Gi

Trong chương trình công tác tại tỉnh Gia Lai vào ngày 13.11, sau khi thăm hỏi, động viên người dân, doanh nghiệp bị thiệt hại do bão lũ, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã làm việc với tỉnh Gia Lai và các Bộ, ngành về công tác khắc phục hậu quả thiên tai.

Sau khi nghe các báo cáo, thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Thủ tướng ghi nhận, biểu dương nỗ lực, tinh thần ứng phó và khắc phục hậu quả thiên tai vừa qua của cả hệ thống chính trị và người dân tỉnh Gia Lai, đặc biệt là làm tốt công tác phòng ngừa, cương quyết di dời dân, bởi yêu cầu cao nhất của Đảng, Nhà nước là bảo vệ sức khỏe, tính mạng của người dân, đây là điều quan trọng nhất; đồng thời khẩn trương, tích cực khắc phục hậu quả sau bão.

Thủ tướng Phạm Minh Chính yêu cầu các Bộ, ngành, địa phương, cơ quan, lực lượng chức năng tiếp tục khẩn trương các chỉ đạo, công điện của Thủ tướng Chính phủ, mới nhất là Công điện số 214/CĐ-TTg ngày 12.11 về việc khẩn trương thống kê, đánh giá thiệt hại và tập trung khắc phục nhanh hậu quả bão, lũ tại khu vực Trung Bộ. Các công việc thời gian tới, Thủ tướng chỉ rõ phải ổn định đời sống của người dân một cách nhanh nhất; tiếp tục thăm hỏi các hộ dân bị thiệt hại, rà soát, kịp thời hỗ trợ chỗ ở, lương thực, nhu yếu phẩm cho người dân, đặc biệt lưu ý những hộ có nhà bị sập đổ, trôi, hộ gia đình chính sách, hộ khó khăn, không để ai bị đói rét.

Rà soát, thống kê đầy đủ, chính xác, lập danh sách các hộ dân có nhà ở bị sập đổ, trôi, nhà bị thiệt hại nặng không thể khôi phục được, gia đình thuộc diện hộ nghèo, gia đình thuộc các đối tượng chính sách có nhà ở bị hư hại, tốc mái do bão, lũ. Từ đó, tập trung triển khai ngay các chính sách hỗ trợ của Nhà nước theo quy định hiện hành và huy động thêm nguồn lực khác từ Mặt trận Tổ quốc, doanh nghiệp, nhà hảo tâm, tổ chức, cá nhân và bố trí lực lượng hỗ trợ người dân xây dựng lại nhà ở. Đối với các hộ không thể xây dựng lại nhà ở tại nơi ở cũ, buộc phải di dời để bảo đảm an toàn, chính quyền địa phương phải chủ động bố trí, sắp xếp quỹ đất ở những nơi bảo đảm an toàn cho người dân.

Các cơ quan, doanh nghiệp đã bố trí 60 tỉ đồng hỗ trợ xã Đề Gi, Thủ tướng yêu cầu sử dụng hiệu quả, đúng quy định số tiền này để hỗ trợ sửa chữa, xây dựng nhà ở cho người dân, triển khai ngay xây dựng khu tái định cư cho các hộ dân mất nhà hoàn toàn, di dời các hộ dân sống sát biển có nhiều nguy cơ, đồng thời dành quỹ đất ven biển có tiềm năng lớn để thu hút đầu tư, phát triển du lịch, dịch vụ, phát triển kinh tế - xã hội, tạo việc làm, sinh kế cho người dân. Cùng với đó, hỗ trợ về giống cây trồng, vật nuôi và các vật tư cần thiết khác để khôi phục sản xuất nông nghiệp ngay sau bão lũ. Tập trung khôi phục ngay các công trình hạ tầng thiết yếu, trước hết là các trường học, trạm y tế, bệnh viện để bảo đảm việc học tập cho học sinh, sinh viên và dịch vụ khám chữa bệnh cho nhân dân ngay sau bão lũ; khắc phục nhanh nhất sự cố để khôi phục các dịch vụ cung cấp điện, nước, sóng viễn thông; khắc phục công trình giao thông, thủy lợi, hồ đập, đê điều bị sự cố, hư hỏng trong thiên tai.

Thủ tướng Phạm Minh Chính thăm hỏi, động viên người dân tại Gia Lai sau bão lũ Ảnh: NHẬT BẮC

Để khẩn trương khôi phục sản xuất, kinh doanh, Thủ tướng đề nghị cấp ủy, chính quyền địa phương, quân đội, công an, đoàn thanh niên… và các lực lượng khác huy động tối đa lực lượng, chung tay giúp các doanh nghiệp dọn dẹp hiện trường, khôi phục nhà xưởng. Hệ thống ngân hàng có chính sách giãn, hoãn, khoanh nợ, gói tín dụng hỗ trợ với các doanh nghiệp, hộ kinh doanh bị thiệt hại, Bộ Tài chính nghiên cứu chính sách về thuế, phí, lệ phí… và chỉ đạo triển khai ngay các chính sách hỗ trợ, kịp thời chi trả bảo hiểm đối với doanh nghiệp để khôi phục hoạt động sản xuất kinh doanh sau bão lũ.

Thủ tướng chỉ đạo địa phương sử dụng hiệu quả dự phòng ngân sách và các nguồn lực của địa phương, cùng với số kinh phí đã được Thủ tướng Chính phủ và Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam hỗ trợ để chủ động triển khai các chính sách hỗ trợ và thực hiện các nhiệm vụ cấp bách khắc phục hậu quả thiên tai theo đúng quy định. Đồng thời tổng hợp báo cáo đầy đủ, chính xác tình hình thiệt hại, công tác khắc phục hậu quả bão, lũ trên địa bàn, tiếp tục đề xuất cụ thể nhu cầu hỗ trợ từ Trung ương.

Cùng với đó, Thủ tướng chỉ đạo địa phương cần tiếp tục hoàn thành các nhiệm vụ thường xuyên, nỗ lực phấn đấu hoàn thành các mục tiêu, chỉ tiêu phát triển kinh tế - xã hội năm 2025 và giai đoạn 2021-2025.

P.V (tổng hợp)

Đầu tư phát triển công nghiệp văn hóa

Ngày 13.11, Quốc hội thông qua Nghị quyết về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2026. Trong số 11 nhóm nhiệm vụ, giải pháp, Nghị quyết đặt nhiệm vụ đầu tư phát triển công nghiệp văn hóa, thực hiện tiến bộ, công bằng xã hội, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần và sức khỏe nhân dân.

"Chú trọng phát triển toàn diện, đồng bộ các lĩnh vực văn hóa, xã hội, nâng cao đời sống nhân dân, bảo đảm an sinh xã hội. Quan tâm bảo tồn, tôn tạo và phát huy các giá trị văn hóa dân tộc, giá trị văn hóa vật thể và phi vật thể của các vùng miền. Đẩy mạnh phát triển công nghiệp văn hóa, công nghiệp giải trí", nội dung Nghị quyết nêu. Nghị quyết cũng đặt nhiệm vụ, chủ động hơn nữa công tác thông tin tuyên truyền, tạo động lực, truyền cảm hứng, khuyến khích đổi mới sáng tạo; nâng cao hiệu quả công tác dân vận, tạo đồng thuận xã hội. Trong đó phát huy mạnh mẽ các phong trào thi đua yêu nước; nâng cao hiệu quả công tác dân vận, tạo đồng thuận xã hội, động lực, khí thế, khát vọng phát triển.

Tiếp tục đổi mới, sáng tạo, đa dạng, phong phú về hình thức, nội dung thông tin, tuyên truyền về các chủ trương, đường lối của Đảng, cơ chế, chính sách và pháp luật của Nhà nước, các sự kiện quan trọng của đất nước trong năm 2026, đặc biệt là Đại hội lần thứ XIV của Đảng, bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031. Chủ động lan tỏa các điển hình tiên tiến, cách làm sáng tạo, gương người tốt, việc tốt.

Quốc hội thông qua Nghị quyết Ảnh: TR.HUẤN

Về mục tiêu tổng quát, Nghị quyết của Quốc hội quyết nghị nhiều nội dung quan trọng như ưu tiên thúc đẩy tăng trưởng trên cơ sở giữ vững ổn định kinh tế vĩ mô, kiểm soát lạm phát, bảo đảm các cân đối lớn. Đẩy mạnh xây dựng, hoàn thiện đồng bộ thể chế phát triển, tháo gỡ kịp thời, dứt điểm các điểm nghẽn, nút thắt, khơi thông và giải phóng mọi nguồn lực; nhanh chóng ổn định tổ chức bộ máy, xây dựng nền hành chính tinh, gọn, mạnh, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả. Đặc biệt Nghị quyết nêu rõ mục tiêu tập trung phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao. Phát triển văn hóa, xã hội gắn kết chặt chẽ, hài hòa với phát triển kinh tế; ưu tiên bảo đảm an sinh xã hội, nâng cao đời sống nhân dân. Quản lý và sử dụng hiệu quả tài nguyên, bảo vệ môi trường, chủ động thích ứng với biến đổi khí hậu.

Kiên quyết, kiên trì đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực. Chủ động công tác truyền thông chính sách, "lấy tích cực đẩy lùi tiêu cực", "lấy cái đẹp dẹp cái xấu"; tạo khí thế, niềm tin trong nhân dân; nâng cao hiệu quả công tác dân vận, mặt trận tạo đồng thuận xã hội. Củng cố, tăng cường quốc phòng, an ninh, bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền; giữ vững an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội; đẩy mạnh đối ngoại và hội nhập quốc tế sâu rộng, thực chất, hiệu quả.

Nghị quyết quyết nghị 15 chỉ tiêu chủ yếu như tốc độ tăng tổng sản phẩm trong nước (GDP) phấn đấu từ 10% trở lên…

THU SÂM

Động đất 4.8 độ khu vực biên giới Việt Nam - Lào

Sáng qua 13.11, Viện Các khoa học Trái đất (Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam) thông báo về trận động đất có độ lớn 4.8 tại Lào, cách biên giới Việt Nam khoảng 5 km khiến nhiều nơi ở Hà Nội cùng một số địa phương khác cảm nhận rung lắc rõ.

Cụ thể, trận động đất xảy ra tại tỉnh Houaphan (Lào) cách biên giới Việt Nam, tại địa phận xã Na Mèo, tỉnh Thanh Hóa khoảng 5 km vào lúc 23h26 phút 19 giây ngày 12.11. Viện Các khoa học Trái đất cho biết động đất có độ lớn 4.8, độ sâu chấn tiêu khoảng 10 km, rủi ro thiên tai cấp một trên thang 5 cấp. Do tâm chấn cách Hà Nội khoảng 150 km nên nhiều cư dân Thủ đô cảm nhận rõ sự rung lắc. Ở tầng 12 một chung cư thuộc khu vực Bắc Từ Liêm, Hà Nội, chị Đoàn Xuân Hương cho biết, chị đang nằm thì thấy tường và rèm cửa rung mạnh khoảng 10 giây. Anh Nguyễn Văn Bằng, trú tại căn nhà 5 tầng khu vực Mỹ Đình cho biết, hệ thống camera của gia đình quay được cảnh chiếc xe máy để dưới sân rung và di chuyển trong vài giây.

Trước đó, ngày 7.11, trận động đất có độ lớn 3.6 đã xảy ra tại xã Bình Thuận, tỉnh Sơn La, độ sâu chấn tiêu khoảng 10 km. Tỉnh Houaphan (Lào) giáp với Thanh Hóa (Việt Nam) nằm trên đới đứt gãy sông Mã, kéo dài từ Điện Biên, Lai Châu xuống Quan Sơn (Thanh Hóa) và sang Lào. Khu vực này thường xuyên xảy ra động đất nhỏ do hoạt động của đới đứt gãy.

P.V

Đà Nẵng công bố tình huống khẩn cấp về thiên tai

Hôm qua 13.11, Văn phòng UBND thành phố Đà Nẵng thông tin: Chủ tịch UBND thành phố Phạm Đức Ấn đã ký các quyết định công bố tình huống khẩn cấp về thiên tai đối với tình hình sạt lở tại một số địa phương. Cụ thể, Quyết định số 2497/QĐ-UBND của UBND thành phố Đà Nẵng công bố tình huống khẩn cấp về thiên tai đối với tình hình sạt lở tại kè An Lương, xã Duy Nghĩa; Quyết định số 2496/QĐ-UBND công bố tình huống khẩn cấp về thiên tai đối với tình hình sạt lở tại bờ biển phường Hội An Tây.

Theo đó, Chủ tịch UBND thành phố Đà Nẵng giao Chủ tịch UBND các xã, phường có sạt lở trên địa bàn tiếp tục triển khai thực hiện các biện pháp khẩn cấp để ứng phó và khắc phục hậu quả nhằm ngăn chặn, hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại do thiên tai gây ra. Đồng thời, các địa phương theo dõi chặt chẽ tình hình sạt lở, tình hình thiên tai; chủ động huy động lực lượng, phương tiện và các nguồn lực để kịp thời sơ tán, di dời nhân dân ra khỏi nơi nguy hiểm khi có tình huống, mưa lớn; bố trí đảm bảo hậu cần cho nhân dân tại nơi sơ tán. Địa phương cũng tăng cường công tác cắm biển cảnh báo, khoanh vùng nguy hiểm, rà soát chủ động phương án bố trí lực lượng canh gác, đảm bảo an toàn cho người dân; tăng cường thông tin, truyền thông để người dân biết về nguy cơ diễn biến sạt trượt để chủ động các biện pháp phòng tránh, ứng phó… **B.N**

BẢNG XẾP HẠNG "KHÁCH SẠN TIÊU BIỂU KHÔNG THUỐC LÁ":

"Đây là cơ hội để các khách sạn khẳng định uy tín, thương hiệu"

● **QUỲNH HOA** ***(thực hiện);*** **ảnh: TR.HUẤN**

Ban tổ chức Chương trình Bảng xếp hạng "Khách sạn tiêu biểu không thuốc lá" vừa ra Quyết định gia hạn nhận hồ sơ tham dự đến ngày 20.11.2025. Nhân sự kiện này, chúng tôi đã có cuộc trao đổi với TS, nhà báo Nguyễn Anh Vũ, Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa*, Trưởng ban Tổ chức Chương trình.

● **Phóng viên:** *Ban tổ chức Chương trình Bảng xếp hạng "Khách sạn tiêu biểu không thuốc lá" vừa ban hành Quyết định kéo dài thời gian nhận hồ sơ thêm 10 ngày so với kế hoạch đề ra. Đề nghị ông thông tin thêm về việc thay đổi này?*

- **TS Nguyễn AnhVũ:** Như chúng ta biết, năm 2025 là năm có nhiều sự kiện lớn về chính trị, văn hóa và tập trung vào những tháng cuối năm như sự kiện kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám thành công, Quốc khánh 2.9. Ngay sau đó là sự kiện Triển lãm về thành tựu đất nước, Hội chợ mùa Thu lần thứ I... Ngoài ra, các hoạt động du lịch, xúc tiến du lịch, tour, tuyến, lưu trú... được triển khai rộng khắp nên nhiều khách sạn, cơ sở lưu trú du lịch khá bận rộn với việc kinh doanh, đón tiếp du khách.

Một nguyên do khác không thể không nhắc đến, đó là trong những tháng cuối năm 2025, nhiều cơn bão và hoàn lưu sau bão đã gây ra ngập lụt ở nhiều địa phương, ảnh hưởng nặng nề về người và tài sản nói chung, gây thiệt hại không nhỏ đến nhiều cơ sở lưu trú, khách sạn nói riêng. Trước những thiệt hại này, họ cần phải tập trung và dành nhiều thời gian để khắc phục hậu quả, sớm đưa cơ sở lưu trú, khách sạn trở lại hoạt động. Vì vậy, một số khách sạn, cơ quan quản lý du lịch đã gửi ý kiến đến Ban tổ chức đề nghị việc nộp chậm và gia hạn nộp hồ sơ.

> *Ban tổ chức kỳ vọng Chương trình không chỉ là một hoạt động mang tính phong trào, mà còn có quy mô tầm quốc gia, ngày càng lớn mạnh; là một trong những bằng chứng cho các khách sạn trong xu hướng ngành Du lịch Việt Nam ngày càng chuyên nghiệp, hiện đại. Ngoài ra, Chương trình không chỉ mang ý nghĩa tôn vinh mà còn hướng tới mục tiêu nâng cao nhận thức của cộng đồng về quyền được sống, làm việc và du lịch trong môi trường trong lành, không khói thuốc.*
>
> **(TS, nhà báo, Tổng Biên tập NGUYỄN ANH VŨ)**

Các đại biểu dự Lễ phát động Chương trình

Với những nguyên nhân khách quan này cũng như nhằm chia sẻ khó khăn của các khách sạn, cơ sở lưu trú du lịch, Ban tổ chức đã thống nhất kéo dài thời gian nộp hồ sơ thêm 10 ngày để đáp ứng nguyện vọng, từ đó có thêm thời gian cho các khách sạn chuẩn bị hồ sơ một cách hoàn thiện nhất. Ban tổ chức mong các khách sạn sẽ nắm bắt cơ hội này để tham gia, thi đua vì "màu cờ sắc áo" của cơ sở kinh doanh.

● *Ngoài ý nghĩa "màu cờ sắc áo", các khách sạn tham gia Chương trình này còn có những quyền lợi như thế nào, thưa ông?*

- Ngay với tên gọi Bảng xếp hạng "Khách sạn tiêu biểu không thuốc lá" đã thể hiện khách sạn đã tuân thủ nghiêm túc các quy định của Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá; xây dựng mô hình khách sạn không khói thuốc theo hướng dẫn của Bộ Y tế, có biển cấm hút thuốc ở nơi quy định, quy định nơi dành riêng cho người hút thuốc lá... Khi tham gia, khách sạn không phải nộp khoản phí, lệ phí nào; Được quảng bá, giới thiệu trên các phương tiện truyền thông phong phú, đa dạng của Ban tổ chức; Được trao Quyết định, biển Chứng nhận và được tôn vinh khi lọt vào Bảng xếp hạng "Khách sạn tiêu biểu không thuốc lá"; Đáp ứng tiêu chuẩn Khách sạn xanh ASEAN; Khách sạn được khách hàng yêu mến vì đảm bảo môi trường du lịch xanh, bảo vệ sức khỏe cho nhân viên và du khách.

Bên cạnh đó, khi biển Chứng nhận được gắn tại khách sạn, khách hàng sẽ tự nâng cao ý thức về hành vi hút thuốc lá của mình, giúp nhân viên không gặp khó khăn trong việc giải thích cho khách hàng về nội quy nơi nào không được phép hút thuốc và nơi nào được hút thuốc trong khuôn viên khách sạn... Đây cũng là cơ hội để các khách sạn khẳng định uy tín, thương hiệu, nâng cao năng lực cạnh tranh, cũng như tạo nên góc nhìn thân thiện từ khách hàng trong nước và quốc tế, đặc biệt là nhóm du khách ưu tiên yếu tố sức khỏe, không gian sống xanh, thân thiện với môi trường.

● *Là năm đầu tiên Chương trình Bảng xếp hạng được tổ chức, xin ông cho biết kế hoạch và mục tiêu trong những năm tiếp theo?*

- Đây là năm đầu tiên Báo *Văn Hóa* được Bộ VHTTDL giao chủ trì, phối hợp với Quỹ Phòng, chống tác hại của thuốc lá (Bộ Y tế) và các đơn vị liên quan tổ chức Chương trình. Đối tượng tham gia Chương trình của năm đầu tiên là khách sạn, cơ sở lưu trú du lịch (gọi chung là khách sạn) từ ba sao trở lên. Việc xây dựng một hệ thống xếp hạng "Khách sạn tiêu biểu không thuốc lá" áp dụng cho tất cả khách sạn từ ba sao trở lên trên toàn quốc là bước đi cần thiết, nhằm khuyến khích, vinh danh những đơn vị tiên phong, đồng thời lan tỏa thông điệp nhân văn: Bảo vệ sức khỏe cộng đồng, vì một môi trường du lịch xanh, sạch, văn minh.

Ban tổ chức kỳ vọng Chương trình không chỉ là một hoạt động mang tính phong trào, mà còn có quy mô tầm quốc gia, ngày càng lớn mạnh; là một trong những bằng chứng cho các khách sạn trong xu hướng ngành Du lịch Việt Nam ngày càng chuyên nghiệp, hiện đại. Ngoài ra, Chương trình không chỉ mang ý nghĩa tôn vinh mà còn hướng tới mục tiêu nâng cao nhận thức của cộng đồng về quyền được sống, làm việc và du lịch trong môi trường trong lành, không khói thuốc.

Vì vậy, bên cạnh việc tổ chức phát động, trong những năm tới, chúng tôi sẽ triển khai nhiều hoạt động như tổ chức giám sát, thông tin tuyên truyền, tổ chức hội thảo, tọa đàm... để làm sao Chương trình được lan tỏa, phổ biến rộng khắp hơn nữa đến các khách sạn không chỉ từ ba sao mà tới nhiều cơ sở lưu trú du lịch hạng thấp hơn trên toàn quốc. Đây cũng là chủ trương để khẳng định hình ảnh ngành Du lịch Việt Nam "Xanh - Sạch - Văn minh", đồng hành với xu hướng phát triển bền vững, coi trọng chất lượng dịch vụ và sức khỏe cộng đồng.

● *Xin cảm ơn ông!* ■

Vì sao dự án phục dựng đền Vua Lê vẫn dang dở?

● PHẠM NGÂN

Từng được kỳ vọng trở thành điểm nhấn văn hóa tâm linh của vùng đất địa linh nhân kiệt, dự án phục dựng đền Vua Lê ở xã Lam Thành (Nghệ An) sau nhiều năm triển khai vẫn chưa thể hoàn thành.

Những hạng mục dang dở, cảnh quan hoang vắng khiến người dân không khỏi xót xa và để lại nhiều băn khoăn về công tác bảo tồn di sản lịch sử văn hóa quốc gia.

Mong sao dự án sớm hoàn thành

Nằm bên tả ngạn sông Lam, ngôi đền Vua Lê Thái Tổ ở xã Lam Thành (Nghệ An) từng là một công trình uy nghiêm, là nơi người dân xứ Nghệ thể hiện lòng tôn kính với vua Lê Lợi. Ngôi đền là nơi tưởng nhớ và tri ân công lao to lớn của Lê Lợi, vị anh hùng dân tộc, người sáng lập triều Hậu Lê, sau khi lên ngôi lấy niên hiệu Thuận Thiên.

Ông là thủ lĩnh cuộc khởi nghĩa Lam Sơn lừng lẫy trong thế kỷ XV, đã lãnh đạo nhân dân đánh đuổi giặc Minh, giành lại độc lập, mở ra thời kỳ thịnh trị cho đất nước. Thế nhưng, dự án phục dựng đền triển khai từ năm 2019 đến nay, nhiều hạng mục ngôi đền vẫn dở dang, ngổn ngang, phủ bụi thời gian. Một số hạng mục mới hoàn thiện phần khung, lối vào cây cối mọc um tùm, cảnh quan xung quanh nhếch nhác, thiếu đồng bộ.

Theo lời kể của các cụ cao niên trong làng, ngôi đền này từng sừng sững bên tả ngạn sông Lam, giữa vùng đất linh thiêng gắn liền với cuộc khởi nghĩa Lam Sơn. Tương truyền, ngôi đền được dựng khi vua Lê Lợi còn sống, trải qua hơn nửa thiên niên kỷ, những thăng trầm của lịch sử và sự bào mòn của thời gian khiến đền chỉ còn lại gian thượng điện cùng vài phế tích rải rác trong khuôn viên. Dù vậy, trong tâm thức người dân, nơi đây vẫn là một phần hồn cốt của quê hương, là chốn thiêng để con cháu tìm về nguồn cội. Năm 1997, đền được xếp hạng di tích lịch sử văn hóa cấp quốc gia. Đến năm 2019, tỉnh Nghệ An khởi động dự án phục dựng đền Vua Lê với tổng vốn hơn 21 tỉ đồng. Khi đó, niềm vui lan khắp xã Lam Thành bởi ai cũng tin ngôi đền cổ sẽ được khôi phục khang trang, xứng đáng với giá trị lịch sử và văn hóa vốn có. Nhưng sáu năm trôi qua, niềm hy vọng dần bị thay bằng nỗi thất vọng. Công trình vẫn ngổn ngang, nhiều hạng mục dang dở, lác đác chỉ vài phần đã hoàn thiện. Từ xa nhìn lại, thượng điện, trung điện và hạ điện đã được dựng lên, tuy nhiên những phần quan trọng như bia dẫn tích, giếng nước Lê Lợi, sân đền, khuôn viên bờ bao và hệ thống đường nội bộ vẫn còn bỏ ngỏ. Sân đền rộng mà trống trải, lối vào cỏ mọc um tùm. Người dân nơi đây bảo, cứ mỗi mùa mưa, nước từ sông Lam tràn vào, bùn đất lại phủ kín công trình, trông càng thêm tiêu điều.

Ông Phan Bùi Tất, người trông coi đền suốt hơn 20 năm qua, chậm rãi kể trong tiếng thở dài: "Ngày trước, dù đền cũ, khách thập phương vẫn đến đông. Người đi lễ, người hành hương, tiếng trống, tiếng chiêng rộn rã mỗi dịp đầu năm. Giờ thì ít lắm, chỉ còn vài ba người ghé thắp hương, lễ giỗ vua cũng vắng hẳn. Chúng tôi mong sao dự án sớm hoàn thành để ngôi đền lại được sáng đèn khói hương, để dân làng có nơi tưởng nhớ đàng hoàng". Ông Tất cho biết thêm, nhiều năm qua, lễ hội tưởng nhớ vua Lê Lợi vẫn được tổ chức, nhưng chỉ trong phạm vi nhỏ, đơn giản. Trước kia, vào dịp lễ giỗ, dân làng còn tổ chức hội đua thuyền trên sông Lam, thu hút hàng trăm người xem. Nay vì công trình dang dở, lễ hội chỉ còn là nghi thức tế lễ dưới mái che tạm bợ. "Người dân chúng tôi muốn có một lễ hội đúng nghĩa, vừa trang nghiêm, vừa vui tươi, để lớp trẻ hiểu thêm về lịch sử, về công lao của Vua Lê Lợi. Nhưng muốn thế thì phải có đền khang trang trước đã", ông Tất nói.

Khuôn viên đền cũ phủ rêu phong, cây cối mọc um tùm, cảnh quan xuống cấp theo thời gian

Nhiều hạng mục trong dự án phục dựng đền Vua Lê vẫn còn dang dở, ngổn ngang vật liệu xây dựng

Đâu là nguyên nhân?

Trao đổi vấn đề này, bà Phan Thị Anh, Trưởng phòng Quản lý Di sản (Sở VHTTDL Nghệ An) cho biết: "Nguyên nhân chính khiến dự án kéo dài là do nguồn kinh phí phân bổ không ổn định. Kinh phí không nằm trong kế hoạch đầu tư công mà chủ yếu dựa vào nguồn tăng thu của tỉnh và xã hội hóa nên rất hạn chế. Việc thi công phải dừng lại nhiều lần vì không đủ vốn, ảnh hưởng lớn đến tiến độ".

Bà Võ Tú Uyên, Phó Trưởng phòng Văn hóa - Xã hội xã Lam Thành chia sẻ: Đền Vua Lê Thái Tổ ở Lam Thành được xem là ngôi đền gốc sớm nhất trong cả nước, mang giá trị đặc biệt về lịch sử, văn hóa và tâm linh. Theo bà Uyên, việc phục dựng đền không chỉ là nhiệm vụ của địa phương, mà cần có sự đầu tư xứng tầm từ cấp tỉnh, cấp Bộ để khôi phục lại diện mạo của một di sản quốc gia. "Với một công trình mang giá trị biểu tượng như đền Vua Lê, phục dựng không đơn thuần là tu sửa kiến trúc, mà còn là hành trình khơi dậy ký ức, tái hiện không gian văn hóa, tín ngưỡng gắn bó sâu sắc với đời sống tinh thần của người dân xứ Nghệ. Nơi đây không chỉ là chốn thờ tự linh thiêng, mà còn là địa chỉ đỏ giáo dục truyền thống, bồi đắp niềm tự hào dân tộc cho thế hệ trẻ", bà Uyên nhấn mạnh.

Hiện dự án phục dựng đền Vua Lê Thái Tổ vẫn đang được triển khai, tuy nhiên tiến độ còn chậm do thiếu nguồn lực đầu tư. Việc kéo dài thời gian thi công khiến công tác bảo tồn bị ảnh hưởng. Chính quyền địa phương mong muốn công trình sớm hoàn thành để phát huy giá trị của vùng đất địa linh nhân kiệt, đồng thời góp phần bảo tồn hệ thống di tích lịch sử quý của xã Lam Thành. Chỉ khi dự án được hoàn thành, đền Vua Lê Thái Tổ mới thực sự trở thành điểm đến tâm linh, phục vụ nhu cầu chiêm bái, tìm hiểu lịch sử của người dân, du khách.

Chiều buông trên bãi đất ven sông Lam, ánh hoàng hôn nhuộm đỏ mái ngói đền cũ, khói hương từ gian thượng điện mờ ảo bay lên trời chiều. Người trông đền vẫn lặng lẽ quét dọn, vun lại bát nhang, đón từng lượt khách thưa thớt đến viếng. Dẫu công trình còn dang dở, nơi đây vẫn giữ được nét linh thiêng và niềm tôn kính mà người dân dành cho vị anh hùng dân tộc. Người dân tin rằng, khi dự án hoàn thiện, đền Vua Lê sẽ hồi sinh rực rỡ bên dòng Lam hiền hòa, để tiếng trống lễ lại vang vọng, và câu chuyện về vị vua khai sáng triều Hậu Lê mãi ngân vang. ■

Bàn phương án khai quật khẩn cấp tàu cổ Cẩm An

Liên quan đến di vật tàu cổ xuất lộ tại khu vực biển Thịnh Mỹ, phường Hội An Tây, TP Đà Nẵng (tạm gọi tàu cổ Cẩm An), cơ quan chuyên môn vừa có cuộc họp bàn về phương án khai quật khẩn cấp và bảo quản bước đầu di vật này.

Ông Phạm Phú Ngọc, Phó Giám đốc Trung tâm Quản lý Bảo tồn Di sản văn hóa thế giới Hội An (Trung tâm Hội An) cho biết, chiều 11.11, các đơn vị chức năng, cơ quan chuyên môn TP Đà Nẵng đã có cuộc họp bàn kế hoạch xử lý tàu cổ Cẩm An. Hầu hết các ý kiến đều thống nhất cần sớm đưa con tàu lên khỏi mặt cát, bảo quản một cách khoa học. Tại cuộc họp, Trung tâm đã đề xuất sơ bộ về nghiên cứu khai quật khẩn cấp và bảo quản tàu đắm khu vực ven biển Thịnh Mỹ. Theo đó, cơ sở đề xuất khai quật khẩn cấp vì tình hình thực tế tại vị trí phát lộ di vật tàu đắm cho thấy bờ biển tại khu vực đang bị sạt lở nghiêm trọng; tình trạng tàu đắm phát lộ và bị vùi lấp diễn ra thường xuyên, hằng ngày theo mực nước thủy triều.

Vào thời điểm thủy triều rút, di vật lộ ra các kết cấu, dưới tác động của ánh nắng mặt trời, nhiệt độ, các cấu kiện tàu nhanh chóng bị khô đột ngột, giãn nở gỗ. Khi thủy triều dâng, sóng biển đánh vào thân tàu. Sự thay đổi về môi trường ảnh hưởng mạnh đến tình trạng hiện vật. Hiện trạng một số cấu kiện của tàu đang bị nấm mốc, mềm, phân rã. Mặt khác, tình hình thời tiết còn phức tạp, tình trạng bồi lấp, xuất lộ di vật sẽ tiếp tục diễn ra, di vật có nguy cơ bị hủy hoại, cần khai quật khẩn cấp. Mục tiêu đề xuất nhằm khai quật khẩn cấp và bảo quản cấp thiết.

Sở VHTTDL Đà Nẵng cho biết, sẽ báo cáo cấp thẩm quyền xúc tiến các thủ tục theo hướng khai quật khẩn cấp. Trước mắt Hội An cần bảo vệ hiện trường, tránh sự xâm nhập làm ảnh hưởng di vật tàu cổ. Sau gần 2 năm kể từ lần xuất hiện đầu tiên tại khu vực biển Thịnh Mỹ và sau đó lại bị bồi lấp sâu dưới lớp cát biển, việc tàu cổ Cẩm An xuất lộ lại sau cơn bão 13 khiến công tác khai quật và bảo tồn di vật này càng trở nên cấp thiết trước diễn biến khôn lường, tác động của môi trường, khí hậu nắng gió khắc nghiệt.

KHÁNH CHI

Khơi luồng du lịch tàu biển

● Bài, ảnh: HOÀNG HẢI

Sau khi chấp thuận chủ trương cho phép một số bến cảng khu vực Cái Mép - Thị Vải thuộc cảng biển TP.HCM được tiếp tục đón tàu khách quốc tế vào giữa tháng 10 vừa qua, Bộ Xây dựng vừa phê duyệt quy hoạch chi tiết phát triển vùng đất, vùng nước cảng biển Bà Rịa - Vũng Tàu (trước đây) thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050 sẽ góp phần khơi thông hạ tầng bến cảng cho du lịch tàu biển bứt tốc và phát triển bền vững.

Du lịch tàu biển quốc tế tại Việt Nam đang hồi phục mạnh mẽ

Trước đó, nhiều doanh nghiệp và cơ quan quản lý du lịch đã gửi văn bản đến cơ quan chức năng liên quan, bày tỏ lo lắng về nguy cơ đứt gãy tuyến du lịch tàu biển quốc tế nếu như không có cảng tiếp nhận tàu. Nút thắt được gỡ khi vào giữa tháng 10 vừa qua, Bộ Xây dựng đã chấp thuận chủ trương cho phép một số bến cảng khu vực Cái Mép - Thị Vải tiếp tục đón nhận tàu khách quốc tế với cỡ tàu phù hợp đến cuối tháng 6.2026, trên cơ sở tận dụng kết cấu hạ tầng cảng biển hiện hữu nhằm đáp ứng nhu cầu phát triển du lịch, đặc biệt là đón dòng khách quốc tế có mức chi tiêu cao.

Bộ Xây dựng cũng yêu cầu trong khoảng thời gian này, các đơn vị liên quan phải sớm hoàn thành thủ tục bổ sung công năng bến cảng được tiếp nhận tàu khách quốc tế theo quy định. Vì theo quy hoạch, các cảng khu vực Cái Mép - Thị Vải không có công năng khai thác tàu khách, nhưng vẫn tiếp nhận an toàn gần 280 tàu khách quốc tế cỡ lớn từ năm 2018 đến nay. Tuy nhiên những năm qua, các doanh nghiệp cảng vẫn chưa chủ động hoàn tất các thủ tục điều chỉnh bổ sung để chính thức công bố bến cảng khai thác tàu khách quốc tế.

Theo quy hoạch vừa được Bộ Xây dựng phê duyệt, TP.HCM sẽ có bến cảng khách quốc tế Vũng Tàu với quy mô hiện đại, gồm 1 bến cảng và 2 cầu cảng hành khách, có thể đón tàu trọng tải lên tới 225.000 GT. Khi hoàn thành, có khả năng tiếp nhận tàu du lịch cỡ lớn nhất thế giới và phục vụ khoảng 1,5 triệu lượt khách mỗi năm.

Sở Xây dựng TP.HCM thông tin, tổng vốn đầu tư của dự án này hơn 2.100 tỉ đồng, từ nguồn vốn ngoài ngân sách. Dự kiến đến quý 2.2027 sẽ đưa công trình vào khai thác, sử dụng với kỳ vọng thúc đẩy phát triển du lịch của vùng.

Công ty TNHH MTV Dịch vụ Lữ hành Saigontourist cho biết, trong tháng 11 Công ty đón 9 chuyến tàu biển quốc tế với hơn 25.000 du khách đa quốc tịch. Theo kế hoạch đến hết năm 2025, Lữ hành Saigontourist phục vụ tổng cộng 75.000 khách tàu biển đến Việt Nam theo các hành trình tại TP.HCM và miền Tây, đồng thời cả miền Trung và miền Bắc. Riêng trong hai ngày 9-10.11, Lữ hành Saigontourist đón liên tục 2 tàu cập cảng Phú Mỹ, TP.HCM. Trong đó, tàu Celebrity Millenium cập cảng ngày 9.11, đưa hơn 2.000 du khách mang quốc tịch Mỹ, Canada, Anh, Australia… tham quan TP.HCM theo lịch trình: Củ Chi, Cần Giờ và Mỹ Tho (Đồng Tháp). Ngày 10.11, tiếp tục đón tàu Celebrity Solstice với hơn 3.000 khách có quốc tịch Mỹ, Canada, Anh, Australia… theo hành trình khám phá TP.HCM - Huế - Hạ Long.

Cao điểm trong ngày 18.11, Lữ hành Saigontourist đón 3 tàu biển quốc tế, trong đó có tàu Celebrity Solstice và Star Navigator cập cảng Hạ Long (Quảng Ninh), tàu Star Voyager cập cảng Cam Ranh (Khánh Hòa). Tổng lượng du khách phục vụ đợt này hơn 6.000 khách đa quốc tịch. Để đáp ứng nhu cầu lượng lớn du khách, doanh nghiệp phải huy động hơn 100 xe 45 chỗ và hướng dẫn viên thông thạo các ngôn ngữ Anh, Đức, Pháp, Trung... Sang khoảng giữa tháng 12, tàu Spectrum of the Seas đưa 5.000 du khách đa quốc tịch đến Việt Nam sẽ cập cảng Chân Mây (Huế), đại diện Lữ hành Saigontourist cho biết thêm.

Song song với việc đón khách quốc tế đến Việt Nam, thời gian tới, Lữ hành Saigontourist còn khai thác du lịch đường biển hai chiều, đưa du khách Việt Nam trải nghiệm "thành phố nổi trên biển" qua các hành trình du thuyền cao cấp như: Ovation of the Seas - hải trình châu Á - Singapore - Penang - Phuket; MSC World Europa - hải trình châu Âu - Pháp - Italia - Malta - Tây Ban Nha.

Theo ông Nguyễn Thành Lưu, Tổng Giám đốc Lữ hành Saigontourist, du lịch tàu biển và tàu sông quốc tế tại Việt Nam đang hồi phục mạnh mẽ. Sự chủ động quảng bá qua những hội chợ, xúc tiến du lịch tàu biển như Seatrade tại Mỹ, Tây Ban Nha và Hội nghị thường niên Liên minh Du lịch tàu biển châu Á (ACSN) tại Mỹ, Maldives… các năm qua đã giúp quảng bá, tiếp thị điểm đến Việt Nam và được các hãng tàu biển du lịch trên thế giới lựa chọn, đưa Việt Nam vào hải trình du lịch với kế hoạch dài hạn đến 2030. ■

Đa sắc màu văn hóa tại "Hành trình vị giác khắp năm châu"

Liên hoan Văn hóa Ẩm thực Quốc tế 2025 với chủ đề "Trip of Flavors - Hành trình vị giác khắp năm châu" sẽ diễn ra trong hai ngày 22-23.11 tại Khu Ngoại giao đoàn, Hà Nội. Đây là một trong những hoạt động văn hóa - ngoại giao thường niên do Bộ Ngoại giao chủ trì, nhằm tăng cường giao lưu giữa Việt Nam và bạn bè quốc tế thông qua ngôn ngữ của ẩm thực - cầu nối mạnh mẽ giữa các nền văn hóa.

Liên hoan Văn hóa Ẩm thực Quốc tế là một trong những hoạt động văn hóa - ngoại giao thường niên do Bộ Ngoại giao chủ trì Ảnh: NG.HÀ

Năm 2025 đánh dấu bước phát triển vượt bậc của sự kiện khi quy mô được mở rộng lên gần 120 gian hàng đến từ các Đại sứ quán, Lãnh sự quán, Trung tâm Văn hóa nước ngoài, Sở Ngoại vụ các tỉnh thành cùng nhiều doanh nghiệp trong nước và quốc tế. Sự hiện diện đa dạng này tạo nên bức tranh ẩm thực đa châu lục, giúp công chúng khám phá nét đặc sắc của mỗi quốc gia qua từng món ăn, nguyên liệu và triết lý ẩm thực.

Đồng hành cùng sự kiện là Masan Consumer - nhà tài trợ chính, mang tới những thương hiệu quen thuộc với người Việt cùng sứ mệnh đưa tinh hoa gia vị Việt vươn ra thế giới. Bên cạnh đó là sự tham gia của Habeco, Bluezone và nhiều doanh nghiệp hỗ trợ khác, góp phần tạo nên một không gian ẩm thực sống động và giàu bản sắc.

Khác với các kỳ trước, Liên hoan Văn hóa Ẩm thực Quốc tế 2025 sẽ là lần đầu tiên ứng dụng công nghệ số theo hướng trải nghiệm mở. Du khách có thể sử dụng góc tương tác số để tra cứu sơ đồ sự kiện, tìm hiểu món ăn đặc trưng của từng quốc gia, xem thông tin chương trình và tham gia các hoạt động đa phương tiện. Sự kết hợp công nghệ giúp việc khám phá ẩm thực trở nên trực quan, hiện đại và thân thiện hơn.

Các không gian chủ đề mới mẻ được thiết kế liên hoàn bao gồm Mái nhà chung ASEAN, Đại lộ Ẩm thực Toàn cầu, Ba Miền Đất Việt, nhật ký ẩm thực không biên giới, Fashion Food Show, Global Beer Fest và nhiều workshop tương tác. Những hoạt động này không chỉ mang đến trải nghiệm vị giác đa dạng mà còn cho thấy sự giao hòa giữa văn hóa, con người và sáng tạo trong bối cảnh hội nhập.

Ban tổ chức Liên hoan khẳng định, mỗi món ăn tại Liên hoan không chỉ là hương vị mà còn là câu chuyện về lịch sử, văn hóa và bản sắc của từng quốc gia. Qua từng món ăn, không chỉ chia sẻ hương vị mà còn chia sẻ sự sáng tạo, thấu hiểu lẫn nhau và khơi dậy tinh thần hợp tác. Cùng với đó sự góp mặt của hơn 120 gian hàng cùng chuỗi hoạt động đa chiều sẽ khắc họa Việt Nam như "ngôi nhà chung" nơi văn hóa ẩm thực toàn cầu giao thoa và lan tỏa thông điệp hòa bình, hợp tác, phát triển.

Sự kiện năm nay không chỉ giới thiệu nét đẹp ẩm thực thế giới mà còn mang đến hình ảnh một Việt Nam năng động, thân thiện và sẵn sàng đổi mới trong lĩnh vực tổ chức sự kiện văn hóa - ngoại giao. Trip of Flavors 2025 hứa hẹn trở thành điểm hẹn đặc sắc của mùa lễ hội, nơi du khách được thưởng thức thế giới qua từng hương vị và cảm nhận sức mạnh kết nối của ẩm thực trong thời đại mới.

L.HƯƠNG

Văn hóa phải trở thành sức mạnh mềm trong thời kỳ hội nhập

● HÀ AN

Dự thảo Văn kiện Đại hội XIV của Đảng đang được lấy ý kiến rộng rãi từ cán bộ, đảng viên và nhân dân đã thể hiện bước phát triển vượt bậc trong tư duy này. Văn kiện nhấn mạnh: "Chủ động, tích cực hợp tác, quảng bá hình ảnh đất nước, giá trị văn hóa và con người Việt Nam ra thế giới"; "Hoàn thiện các cơ chế, chính sách đột phá phát triển mạnh công nghiệp văn hóa; phát triển những sản phẩm, loại hình văn hóa độc đáo có sức lan tỏa để quảng bá, giới thiệu ra thế giới".

Theo GS.TS Từ Thị Loan, nguyên Quyền Viện trưởng Viện Văn hóa, Nghệ thuật quốc gia Việt Nam (nay là Viện Văn hóa, Nghệ thuật, Thể thao và Du lịch Việt Nam), đây là quan điểm mới, thể hiện tầm nhìn cụ thể để văn hóa thực sự trở thành sức mạnh mềm của quốc gia, mở ra yêu cầu mới cho công tác xây dựng, quản lý và phát triển văn hóa Việt Nam trong thời đại cách mạng công nghiệp 4.0 và cạnh tranh hình ảnh quốc gia ngày càng gay gắt.

Từ "nền tảng tinh thần" đến "sức mạnh mềm quốc gia"

GS.TS Từ Thị Loan cho rằng, quá trình nhận thức của Đảng về vai trò của văn hóa là một quá trình kế thừa và phát triển liên tục. Từ "Đề cương về văn hóa Việt Nam năm 1943", đến các văn kiện Đại hội, Đảng luôn dành vị trí trọng tâm cho văn hóa. Bước ngoặt quan trọng xuất hiện tại Đại hội VII (1991), khi Đảng ta khẳng định: "Văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, vừa là mục tiêu, vừa là động lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội".

Quan điểm này được làm sâu sắc hơn trong Nghị quyết Trung ương 5 khóa VIII (1998) và Nghị quyết số 33 Hội nghị Trung ương 9 khóa XI (2014), khi văn hóa được xác định là sức mạnh nội sinh của phát triển bền vững và lần đầu tiên đề cập đến việc phát triển công nghiệp văn hóa như một ngành kinh tế mũi nhọn.

Đến Đại hội XIII (2021), Đảng tiếp tục khẳng định: "Phát triển toàn diện văn hóa, xây dựng con người Việt Nam thời kỳ mới, nâng cao sức mạnh mềm quốc gia". Và bước sang Dự thảo Văn kiện Đại hội XIV, nội dung này được cụ thể hóa mạnh mẽ hơn với mục tiêu: "Phát triển mạnh công nghiệp văn hóa, dịch vụ văn hóa đáp ứng nhu cầu hưởng thụ của nhân dân; xây dựng chính sách đột phá hỗ trợ phát triển công nghiệp văn hóa, công nghiệp giải trí, bảo tồn và phát huy di sản, khuyến khích sáng tạo trong nghệ thuật và sản xuất nội dung số".

"Sự chuyển biến này cho thấy Đảng ta đã tiến một bước dài trong tư duy - từ "văn hóa hỗ trợ phát triển" sang "văn hóa dẫn dắt phát triển", coi văn hóa không chỉ là nền tảng mà còn là nguồn lực chiến lược nâng cao vị thế quốc gia", GS.TS Từ Thị Loan phân tích.

Sức mạnh mềm văn hóa Việt Nam - Nền tảng hội nhập quốc tế

Theo GS.TS Từ Thị Loan, khái niệm "sức mạnh mềm" (do học giả Mỹ Joseph S. Nye khởi xướng) đã được Đảng ta vận dụng sáng tạo vào điều kiện cụ thể của Việt Nam. Sức mạnh mềm văn hóa Việt Nam thể hiện qua 5 trụ cột chính gồm: Hệ giá trị văn hóa - con người Việt Nam (lòng yêu nước, tinh thần tự cường, nhân nghĩa, hiếu học, khoan dung và sáng tạo); Bề dày truyền thống và di sản văn hóa đặc sắc (9 di sản thế giới, 16 di sản phi vật thể được UNESCO ghi danh, hàng nghìn di tích quốc gia, hơn 5.000 làng nghề và gần 9.000 lễ hội); Sự năng động của văn hóa nghệ thuật đương đại (âm nhạc, điện ảnh, mỹ thuật, thời trang, công nghiệp sáng tạo phát triển mạnh, đóng góp khoảng 4,1% GDP, dự kiến đạt 7% vào năm 2030); Uy tín của các danh nhân văn hóa Việt Nam (từ Nguyễn Trãi, Nguyễn Du, Hồ Chí Minh đến Hồ Xuân Hương, Nguyễn Đình Chiểu - những biểu tượng tinh hoa lan tỏa văn hóa Việt ra thế giới); Ngoại giao văn hóa (Việt Nam sử dụng văn hóa như "ngôn ngữ đối thoại", lan tỏa hình ảnh một quốc gia hòa bình, thân thiện, sáng tạo và nhân văn).

GS.TS Từ Thị Loan

Theo GS.TS Từ Thị Loan, việc xây dựng, củng cố và phát huy sức mạnh mềm văn hóa Việt Nam không thể chỉ là nhiệm vụ của ngành Văn hóa, mà phải là chiến lược tổng thể của cả quốc gia. Để chủ trương, đường lối của Đảng đi vào cuộc sống, cần triển khai đồng bộ một hệ sinh thái bao gồm cả thể chế, cơ chế, nguồn lực tài chính, cơ sở vật chất lẫn nguồn nhân lực phù hợp.

GS.TS Từ Thị Loan kiến nghị 6 nhóm giải pháp lớn nhằm phát huy sức mạnh mềm văn hóa Việt Nam trong thời kỳ mới đó là:

Nâng cao nhận thức và trách nhiệm của cả hệ thống chính trị và toàn xã hội: Cần tăng cường tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức để mọi cấp, ngành và các tầng lớp nhân dân hiểu sâu sắc vai trò, tầm quan trọng của sức mạnh mềm trong phát triển bền vững đất nước. Việc triển khai các nghị quyết, kết luận của Đảng phải gắn với đào tạo, bồi dưỡng cán bộ làm công tác văn hóa, truyền thông và đối ngoại, giúp họ nắm vững tinh thần "văn hóa là sức mạnh mềm quốc gia". Khi nhận thức đúng, hành động sẽ đồng bộ, tránh tình trạng "nói nhiều, làm ít" hoặc triển khai hình thức.

Tạo bước đột phá về thể chế, cơ chế, chính sách: Quán triệt tinh thần Nghị quyết số 59-NQ/TW (2025) về hội nhập quốc tế trong tình hình mới, tiếp tục triển khai các Chiến lược đã ban hành theo tinh thần mới… vào các chính sách, chương trình, hoạt động thực tiễn, tập trung vào các nhiệm vụ chính: Xác định rõ các giá trị cốt lõi của văn hóa và con người Việt Nam cần xây dựng, củng cố, phát huy; Xác định các lĩnh vực ưu tiên để quảng bá, "xuất khẩu" ra thế giới (di sản, ẩm thực, âm nhạc, điện ảnh, thời trang, thiết kế, nghệ thuật số...); Nâng cao hiệu quả phối hợp giữa Bộ VHTTDL với các Bộ, ngành khác, nhất là Bộ Ngoại giao nhằm nâng cao sức mạnh mềm, quảng bá thương hiệu quốc gia "Việt Nam - đất nước của hòa bình, sáng tạo và nhân văn". Tạo hành lang pháp lý thuận lợi, có cơ chế, chính sách đặc thù khuyến khích hoạt động sáng tạo, sản xuất, phân phối, tiêu dùng và xuất khẩu sản phẩm văn hóa. Hoàn thiện chính sách ưu đãi vốn, thuế, đầu tư, sở hữu trí tuệ, bảo hộ bản quyền để hỗ trợ doanh nghiệp văn hóa và nghệ sĩ phát triển. Điều quan trọng là chiến lược sức mạnh mềm phải được lồng ghép trong mọi chính sách kinh tế, xã hội, môi trường, đối ngoại, an ninh quốc phòng. Chỉ khi mọi chính sách đều mang hồn cốt văn hóa thì văn hóa mới thực sự trở thành nền tảng nội sinh và sức mạnh mềm của quốc gia.

Tăng cường nguồn lực tài chính, hợp tác công - tư trong phát triển văn hóa: Muốn xây dựng và phát triển sức mạnh mềm văn hóa phải có sự đầu tư tương xứng. Cơ cấu lại ngân sách nhà nước theo hướng ưu tiên đầu tư cho hạ tầng văn hóa, chuyển đổi số và công nghiệp văn hóa và sáng tạo; Thu hút khu vực tư nhân, doanh nghiệp, cộng đồng tham gia xã hội hóa văn hóa. Bên cạnh đó, cần đổi mới cơ chế tài chính, phương thức quản lý và đánh giá hiệu quả đầu tư văn hóa, coi đây là đầu tư phát triển bền vững, không phải chi tiêu dùng.

Phát triển con người và nguồn nhân lực sáng tạo văn hóa: Con người là trung tâm và chủ thể của văn hóa, nên việc đào tạo, bồi dưỡng, đầu tư cho lực lượng sáng tạo, đội ngũ nghệ sĩ, nhà quản lý, chuyên gia văn hóa có trình độ quốc tế là yếu tố quyết định.

Đẩy mạnh phát triển công nghiệp văn hóa và xuất khẩu sản phẩm văn hóa: Phát triển công nghiệp văn hóa và sáng tạo là hướng đi chiến lược nhằm biến tiềm năng văn hóa thành nguồn lực kinh tế, đồng thời lan tỏa sức mạnh mềm văn hóa Việt Nam ra thế giới. Hình thành các trung tâm công nghiệp văn hóa, các cụm/tổ hợp sáng tạo, khu công nghệ văn hóa gắn với lợi thế vùng miền và bản sắc địa phương. Đẩy mạnh ứng dụng khoa học - công nghệ, chuyển đổi số trong sản xuất, quảng bá và tiêu thụ sản phẩm văn hóa, mở rộng thị trường trong nước và quốc tế. Nhà nước hỗ trợ kết nối doanh nghiệp với nghệ sĩ, thúc đẩy khởi nghiệp sáng tạo trong lĩnh vực văn hóa; xây dựng thương hiệu quốc gia cho các sản phẩm văn hóa tiêu biểu như phim ảnh, âm nhạc, thời trang, thủ công mỹ nghệ, ẩm thực, trò chơi điện tử, sản phẩm số.

Tăng cường hiệu quả ngoại giao văn hóa: Nâng cao hiệu quả các hoạt động văn hóa đối ngoại, quảng bá hình ảnh văn hóa, con người Việt Nam ở nước ngoài thông qua các kênh truyền thông, nghệ thuật, giáo dục, thể thao. Mở rộng mạng lưới các Trung tâm văn hóa Việt Nam ở nước ngoài, tạo sân chơi và diễn đàn kết nối, lan tỏa văn hóa Việt Nam ra thế giới.

"Những quan điểm mới trong Dự thảo Văn kiện Đại hội XIV đã khẳng định bước tiến lớn trong tư duy lý luận của Đảng về văn hóa - từ nền tảng tinh thần đến sức mạnh mềm chiến lược. Khi văn hóa thực sự trở thành nguồn lực nội sinh và sức mạnh mềm của quốc gia, Việt Nam sẽ có nền tảng vững chắc để phát triển nhanh, bền vững, và khẳng định vị thế là quốc gia vừa giàu bản sắc vừa có tầm ảnh hưởng tích cực trên trường quốc tế", GS.TS Từ Thị Loan nhận định. ■

Củng cố khối đại đoàn kết như giữ gìn con ngươi của mắt mình

● PGS.TS BÙI HOÀI SƠN

Kỷ niệm 95 năm ngày thành lập Mặt trận Dân tộc thống nhất Việt Nam là dịp để nhìn lại chặng đường vẻ vang của khối đại đoàn kết toàn dân tộc, cội nguồn sức mạnh đưa dân tộc ta đi qua chiến tranh, vượt lên gian khó, kiến tạo hòa bình và phát triển. Trong bài viết *"Phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc để phát triển đất nước"*, Tổng Bí thư Tô Lâm một lần nữa khẳng định bản chất chiến lược của đại đoàn kết trong sự nghiệp xây dựng nước Việt Nam hùng cường, thịnh vượng.

Đại đoàn kết là giá trị trường tồn đã giúp dân tộc vượt qua bao thác ghềnh. Trong ảnh: Múa Xòe Thái là biểu hiện sinh động của tinh thần đoàn kết Ảnh: P.V

Những thông điệp mạnh mẽ như "Dù ở bất cứ giai đoạn nào, nguyên tắc cốt lõi của Mặt trận vẫn là đoàn kết toàn dân vì mục tiêu chung: Độc lập dân tộc và phồn vinh, hạnh phúc của nhân dân" hay lời Người: "Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết, Thành công, thành công, đại thành công" không chỉ mang giá trị lịch sử, mà còn soi sáng con đường chúng ta đang đi, trong thời điểm đất nước tiến vào kỷ nguyên mới với nhiều thời cơ và thách thức song hành.

Di sản lịch sử và sức mạnh của dân tộc

Từ buổi đầu dựng nước giữ nước đến suốt chiều dài hơn hai ngàn năm lịch sử, tinh thần đại đoàn kết luôn là sợi chỉ đỏ xuyên suốt, là "cội nguồn sức mạnh của dân tộc, của cách mạng", như Tổng Bí thư Tô Lâm khẳng định. Những mốc son vĩ đại trong hành trình giải phóng và kiến thiết đất nước đều in dấu sự đồng lòng, chung sức của nhân dân Việt Nam dưới ngọn cờ của Đảng.

Ngay trong đoạn mở đầu, Tổng Bí thư Tô Lâm nhắc lại nguồn cội của truyền thống ấy: "Cách đây 95 năm, dưới sự chủ trì của Đảng, Hội Phản đế Đồng minh được thành lập vào ngày 18.11.1930, trở thành tổ chức đầu tiên của Mặt trận Dân tộc thống nhất Việt Nam… Dù ở bất cứ giai đoạn nào, nguyên tắc cốt lõi của Mặt trận vẫn là đoàn kết toàn dân vì mục tiêu chung: Độc lập dân tộc và phồn vinh, hạnh phúc của nhân dân". Từ Hội Phản đế Đồng minh đến Mặt trận Việt Minh, từ Mặt trận Liên Việt đến Mặt trận Tổ quốc Việt Nam hôm nay, tổ chức mặt trận luôn là biểu tượng của khối liên minh rộng lớn nhất trong lòng dân tộc. Nhờ tinh thần ấy, Cách mạng Tháng Tám thành công như một phép màu lịch sử. Nhờ tinh thần ấy, Điện Biên Phủ "lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu" mới có thể trở thành sự thật. Nhờ tinh thần ấy, hàng triệu người con đất Việt đã hòa thành một khối trong Đại thắng Mùa Xuân 1975, đưa đất nước bước sang kỷ nguyên thống nhất và độc lập.

Tổng Bí thư nhấn mạnh: "Sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc đã kết tụ nên những thắng lợi vĩ đại… mỗi bước ngoặt lịch sử đều in đậm dấu ấn của sự đồng lòng, chung sức của toàn dân tộc dưới sự lãnh đạo của Đảng". Người dân Việt Nam, từ người nông dân lam lũ đến người trí thức trong phòng thí nghiệm, từ cụ già chống gậy đến em bé cắp sách, đều là chủ nhân của sức mạnh ấy. Họ "hội tụ dưới lá cờ của Đảng, chiến đấu hy sinh cho độc lập, tự do và thống nhất đất nước". Đó không chỉ là vinh quang của quá khứ, mà là nền tảng để bước tiếp trong tương lai. Trong dòng suy ngẫm về sự ổn định chính trị, xã hội của Việt Nam, Tổng Bí thư đặc biệt nhấn mạnh bối cảnh thế giới nhiều biến động: Chia rẽ sắc tộc, xung đột tôn giáo, bạo lực, bất ổn kéo dài. Trước sự hỗn loạn đó, Việt Nam trở thành điểm sáng về đoàn kết: "Nhìn ra thế giới, chúng ta càng thấm thía giá trị của một dân tộc "trên dưới một lòng"… trong khi nhiều quốc gia đang phải đối mặt với chia rẽ xã hội, xung đột sắc tộc, tôn giáo và bất ổn chính trị kéo dài".

"Đoàn kết vì tương lai phồn vinh của đất nước" không chỉ là nhan đề của một bài viết mà là một lời gọi thức tỉnh. Là lời nhắc nhở rằng sức mạnh lớn nhất của dân tộc này nằm trong chính nhân dân. Là lời nhắn gửi rằng chỉ khi gắn kết, chúng ta mới vững vàng trước bão táp. Và là niềm tin rằng với đại đoàn kết, Việt Nam nhất định sẽ bước vào kỷ nguyên phát triển mới, tự tin, nhân ái, thịnh vượng, hạnh phúc.

Khối đại đoàn kết toàn dân tộc vì vậy là "tài sản vô giá", là lá chắn để đất nước tránh khỏi những vòng xoáy bất ổn, là bệ phóng để phát triển bền vững. Trong một thế giới nhiều rủi ro, sự đồng thuận của nhân dân là điểm tựa để Việt Nam tự tin bước vào tương lai.

Dân chủ số, nhân văn số

Một điểm nổi bật trong bài viết của Tổng Bí thư Tô Lâm là cách ông nhìn thấy những biểu hiện mới của sức mạnh đoàn kết trong xã hội Việt Nam hôm nay. Không chỉ dừng ở truyền thống, đoàn kết đã được "hiện đại hóa", trở thành một phần của văn hóa chính trị số và trách nhiệm công dân trong bối cảnh chuyển đổi số quốc gia.

Mỗi khi bị thiên tai bão lũ, đồng bào trên khắp mọi miền đất nước lại chung tay hỗ trợ, giúp đỡ với tinh thần tương thân tương ái Ảnh: NHẬT LINH

Tổng Bí thư nhấn mạnh rằng lần đầu tiên việc lấy ý kiến nhân dân vào văn kiện Đại hội Đảng được triển khai rộng rãi bằng công nghệ số: "Qua ứng dụng VNeID và cổng thông tin trực tuyến, nhiều triệu người dân đã gửi ý kiến tâm huyết… Đến nay đã có gần ba triệu lượt ý kiến góp ý… Đây là số lượng ý kiến lớn nhất trong các kỳ Đại hội Đảng từ trước đến nay". Đó không chỉ là con số. Đó là một bước tiến dài của dân chủ Việt Nam. Lần đầu tiên, người dân ở bất kỳ đâu, từ thành thị đến nông thôn, từ trong nước đến ngoài nước, đều có thể trực tiếp tham gia vào quá trình hình thành các quyết sách quan trọng nhất của Đảng. Một cú chạm điện thoại mang theo trách nhiệm chính trị. Đây cũng là biểu hiện sinh động của "đại đoàn kết trên không gian số", nơi mỗi công dân không chỉ là người thụ hưởng chính sách, mà là đồng tác giả của tương lai đất nước.

Minh chứng thứ hai được Tổng Bí thư nêu rõ chính là tinh thần "tương thân tương ái" trong những trận thiên tai đầu năm 2025 tại miền Bắc và miền Trung - Tây Nguyên. "Các lực lượng như quân đội, công an, y tế, dân quân đã nhanh chóng vào cuộc cứu dân… nhân dân cả nước đồng lòng chung tay… "lá lành đùm lá rách", "thương người như thể thương thân"". Những hình ảnh hàng trăm đoàn xe cứu trợ, những người lính bám sườn

đồi tìm kiếm người dân giữa lũ quét, những em nhỏ bỏ ống heo gửi miền Trung… cho thấy tình người Việt Nam chưa bao giờ vơi cạn. Đó cũng là đại đoàn kết, nhưng ở dạng thức nhân văn nhất, đời thường nhất, cảm động nhất. Hơn năm triệu người Việt Nam ở nước ngoài chính là phần mở rộng của khối đại đoàn kết. Tổng Bí thư viết: "Kiều bào ta tại nhiều quốc gia luôn hướng về Tổ quốc, đóng góp cả trí lực và tài lực… những lớp học tiếng Việt miễn phí, những đợt quyên góp vì biển đảo…". Đó là bằng chứng khẳng định, dù đi xa đến đâu, con người Việt Nam cũng giữ một sợi dây thiêng liêng nối với cội nguồn. Đại đoàn kết vì vậy không biên giới, không khoảng cách, mà là "nguồn sức mạnh nội sinh to lớn", giúp Việt Nam tranh thủ thêm trí tuệ, nguồn lực và uy tín quốc tế.

Có thể nói rằng, nhờ sự cộng hưởng giữa truyền thống và hiện đại, giữa cộng đồng trong nước và ngoài nước, đại đoàn kết đã trở thành một hệ sinh thái mở, sống động, mang tính hội nhập sâu rộng.

Yêu cầu mới, nhiệm vụ mới và khát vọng phồn vinh

Nếu hai phần đầu của bài viết tập trung khẳng định di sản và minh chứng của đại đoàn kết, thì phần cuối, Tổng Bí thư Tô Lâm dành trọn để chỉ ra điều kiện tiên quyết: Muốn đoàn kết toàn dân thì trước hết phải đoàn kết trong Đảng; muốn củng cố khối đại đoàn kết thì trước hết phải vì nhân dân.

Tổng Bí thư viết: "Để tiếp tục củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc, trước hết phải tăng cường đoàn kết trong Đảng… mỗi cán bộ, đảng viên phải thật sự nêu gương, "nói đi đôi với làm", đặt lợi ích quốc gia, dân tộc và nhân dân lên trên hết". Đó là sự nhấn mạnh vào văn hóa nêu gương, văn hóa liêm chính, văn hóa đặt Tổ quốc lên trước cá nhân. Một Đảng đoàn kết, thống nhất ý chí và hành động sẽ là lá cờ quy tụ sức mạnh toàn dân. Ngược lại, bất kỳ biểu hiện suy thoái nào cũng có thể làm suy giảm niềm tin. Tổng Bí thư khẳng định: "Khi dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh… khi mọi người dân đều được hưởng thành quả phát triển công bằng, thì khối đại đoàn kết càng bền chặt". Vì vậy, tăng cường an sinh xã hội, chăm lo đời sống của đồng bào vùng sâu vùng xa, dân tộc thiểu số, vùng thường xuyên chịu thiên tai… đều là nhiệm vụ của đại đoàn kết. Khi những người yếu thế nhất được bảo vệ, đoàn kết mới thật sự bền vững.

Tổng Bí thư định hướng rõ ràng: "Mặt trận Tổ quốc phải trở thành diễn đàn rộng rãi để mọi tầng lớp nhân dân… có thể bày tỏ ý kiến, nguyện vọng một cách dân chủ, cởi mở". Đây không chỉ là tổ chức vận động, mà là nơi lắng nghe, kết nối, hiến kế, nơi từng người dân tìm thấy tiếng nói của mình. Đoàn kết ngày nay không chỉ là đoàn kết trong nước, mà phải được mở rộng ra tầm quốc tế. Một Việt Nam nhân ái, ổn định, yêu chuộng hòa bình sẽ "có những đóng góp quan trọng cho hòa bình, hợp tác và phát triển chung của nhân loại". Tổng Bí thư kết lại bằng một hình ảnh đẹp: "Ngày nay, trước thời cơ và thách thức đan xen, càng phải củng cố khối đại đoàn kết như giữ gìn con ngươi của mắt mình. Mỗi người dân Việt Nam… đều cùng chung một quyết tâm: Đoàn kết vì tương lai phồn vinh của đất nước".

Đoàn kết không chỉ là khẩu hiệu, mà là lẽ sống. Đoàn kết không phải của riêng ai, mà thuộc về mỗi người. Đoàn kết là cách chúng ta nhìn nhau bằng niềm tin, đối thoại trong tôn trọng, cống hiến với trách nhiệm. Đoàn kết là con đường duy nhất để hiện thực hóa khát vọng phát triển, để Việt Nam "sánh vai với bạn bè khắp năm châu" như lời Chủ tịch Hồ Chí Minh đã hằng mong. ■

Phát huy hơn nữa giá trị di sản về Người trong hoạt động du lịch

● **Bài, ảnh: SƠN THÙY**

Thời gian qua, hệ thống di sản về Chủ tịch Hồ Chí Minh tại TP Huế đã được gìn giữ, bảo tồn và phát huy hiệu quả trong hoạt động văn hóa du lịch. Sau 5 năm triển khai Đề án "Phát huy giá trị di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Huế phục vụ phát triển du lịch", cần tiếp tục có định hướng phù hợp thời đại để những giá trị di sản này lan tỏa sâu rộng hơn.

Ngày 13.11, Sở VHTT TP Huế tổng kết Đề án "Phát huy giá trị di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Huế phục vụ phát triển du lịch" (giai đoạn 2021-2025). Ông Phan Thanh Hải, Giám đốc Sở VHTT TP Huế nhấn mạnh: Đề án này không chỉ là một chương trình chuyên môn về bảo tồn, phát huy di sản, mà còn là mạch nguồn tinh thần gắn Huế với sự nghiệp cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, hun đúc nên bản sắc và sức sống văn hóa của đô thị di sản.

Du khách tham quan, tìm hiểu không gian trưng bày về cuộc đời và sự nghiệp của Người tại Bảo tàng Hồ Chí Minh TP Huế

Hệ thống di tích về Chủ tịch Hồ Chí Minh tại TP Huế có gần 20 di tích, địa điểm di tích; trong đó có bốn di tích được Thủ tướng Chính phủ xếp hạng là di tích cấp quốc gia đặc biệt và năm di tích cấp thành phố. Sau gần 5 năm triển khai Đề án, công tác bảo tồn, tôn tạo và quảng bá hệ thống di tích về Bác Hồ trên địa bàn đã đạt nhiều kết quả, góp phần lan tỏa sâu rộng giá trị di sản của Người trong đời sống văn hóa - du lịch Cố đô. Hệ thống di tích lưu niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh được đầu tư tu bổ, chỉnh trang, trưng bày mới tại nhiều điểm di tích.

Toàn cảnh Hội nghị

Bà Lê Thùy Chi, Giám đốc Bảo tàng Hồ Chí Minh TP Huế cho biết, từ năm 2022, bảo tàng đã phối hợp với các đơn vị tổ chức tour du lịch "Theo chân Bác Hồ thời niên thiếu ở Huế", kết nối chín điểm di tích gắn với cuộc đời và tuổi trẻ của Người, trở thành sản phẩm du lịch văn hóa tiêu biểu. Có 10 đơn vị lữ hành đã tham gia đưa tour đến bảo tàng và các điểm di tích về Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Huế, với ước tính khoảng 123.000 lượt khách/năm. Cùng với đó, các hoạt động dâng hoa, dâng hương, trải nghiệm, chiếu phim tư liệu, lễ hội làng Dương Nỗ, lễ giỗ thân mẫu Chủ tịch Hồ Chí Minh được duy trì thường niên, góp phần giáo dục truyền thống yêu nước và thu hút du khách...

Tuy nhiên, theo đánh giá của những đơn vị liên quan, các tour, tuyến du lịch gắn với di tích về Bác Hồ chưa có sự kết nối liên vùng; chưa tham gia vào các chương trình xúc tiến du lịch cấp khu vực và quốc gia; thiếu sự phối hợp chặt chẽ giữa các doanh nghiệp du lịch và ngành văn hóa. Ông Trần Quang Dũng, Phó Chủ tịch UBND phường Dương Nỗ cho biết, hai di tích quốc gia đặc biệt đình làng Dương Nỗ và Nhà lưu niệm Bác Hồ tại địa phương đã nhận được sự quan tâm của các cấp, ngành trong bảo tồn và phát huy giá trị. Thế nhưng hạ tầng ở khu vực các di tích này vẫn chưa đồng bộ, đường sá nhỏ hẹp, thiếu bãi đỗ xe nên có những hạn chế nhất định trong đón khách, đặc biệt là khách đoàn. Ngoài ra, công tác tuyên truyền quảng bá chưa được chặt chẽ và hiệu quả.

Theo Phó Chủ tịch UBND phường Dương Nỗ, cần quan tâm kết nối thêm các điểm đến trên địa bàn phường, trong đó có các điểm sản phẩm OCOP, các điểm di tích, làng nghề truyền thống… Có thể cân nhắc mở rộng tour trên sông Hương về làng hoa giấy Thanh Tiên, tham quan tìm hiểu tranh làng Sình và kết nối di tích đình làng Dương Nỗ, di tích Nhà lưu niệm Bác Hồ tại Dương Nỗ. Địa phương sẵn sàng phối hợp với các ngành, đơn vị liên quan để có định hướng kế hoạch lâu dài cho việc khai thác tour tuyến liên quan.

Ông Bùi Văn Chính, Phó Giám đốc Công ty TNHH MTV Lữ hành Mây Ngọc chia sẻ rằng, việc tổ chức khai thác tour du lịch "Theo chân Bác Hồ thời niên thiếu tại Huế" đã góp phần giáo dục truyền thống yêu nước trong giới trẻ. Tuy nhiên đối tượng khách tham gia tour còn hạn chế, chủ yếu là học sinh, sinh viên hoặc cán bộ đoàn thể trên địa bàn TP Huế nên chỉ dừng lại ở việc lan tỏa trong thành phố, chưa phát triển rộng ra các địa phương khác. Đại diện đơn vị lữ hành cũng mong đề án tiếp tục được thực hiện và mở rộng đối tượng tham gia, đề xuất phối hợp với các đơn vị xúc tiến quảng bá và kết nối với Đại học Huế có sinh viên đến từ nhiều địa phương, đặc biệt cả sinh viên Lào, Thái Lan. Đồng thời, mở rộng chương trình tour đa dạng hơn thông qua việc liên kết điểm đến tham quan phù hợp ở Quần thể Di tích Cố đô Huế.

Giám đốc Sở VHTT TP Huế Phan Thanh Hải cho rằng, bước vào giai đoạn Huế là đô thị trực thuộc Trung ương nên cần nâng tầm Đề án thành chương trình thường xuyên gắn với chiến lược "Huế - Đô thị di sản sáng tạo". Xây dựng tuyến, cụm sản phẩm "Chủ tịch Hồ Chí Minh và Huế" theo chuẩn trải nghiệm quốc gia với tuyến đi bộ, xe đạp, điểm dừng thuyết minh, hoạt động đọc sách, kể chuyện, không gian trưng bày số, tích hợp vào Festival Huế bốn mùa… Đồng thời, chuẩn hóa dữ liệu số (ảnh, tư liệu, bản đồ, thuyết minh đa ngôn ngữ), triển khai mã QR, audio guide, thử nghiệm AR/VR tại một số điểm, kết nối với hệ sinh thái số của thành phố.

Ngoài ra, việc đưa di sản vào trường học cũng triển khai theo hướng mở với các giờ học trải nghiệm tại di tích, ngày hội đọc sách về Bác Hồ, câu lạc bộ "kể chuyện di sản". Tổ chức các hoạt động thúc đẩy sáng tạo như: Cuộc thi thiết kế ấn phẩm, phim ngắn, podcast, nhạc, kịch kể chuyện về Bác ở Huế; khuyến khích startup văn hóa, du lịch tham gia… ■

GAMESHOW VIỆT BỨT TỐC:

Cuộc đua sáng tạo ngày càng nóng

● **ĐÌNH TOÁN; ảnh: NSX**

Sau thời gian có phần trầm lắng, các gameshow truyền hình đang trở lại với nhiều format mới, được đầu tư công phu cả về nội dung lẫn hình thức. Tuy nhiên, sự bùng nổ này cũng kéo theo cuộc cạnh tranh khốc liệt khi thị hiếu khán giả thay đổi nhanh, nhiều nền tảng giải trí trực tuyến lên ngôi. Cùng với đó, sức ép cạnh tranh còn đến từ chính những gameshow với nhau.

Chương trình "Tân binh toàn năng" đang tạo được dấu ấn nhờ áp dụng mô hình đào tạo thần tượng quốc tế cho các tân binh

"Running man Việt Nam" mùa 3 hút khán giả nhờ yếu tố hài hước

Để giữ chân người xem, các nhà sản xuất buộc phải liên tục sáng tạo, đổi mới nhằm mang đến những chương trình vừa hấp dẫn, vừa mang giá trị nhân văn, tạo dấu ấn riêng giữa "rừng" nội dung giải trí hiện nay.

Những cuộc đối đầu khốc liệt

Thị trường gameshow giải trí Việt Nam một lần nữa bước vào giai đoạn cạnh tranh sôi động với sự trở lại mạnh mẽ của hàng loạt chương trình thực tế. Sau thời gian tạm lắng, nhiều nhà sản xuất đã đầu tư quy mô, chiêu mộ dàn nghệ sĩ nổi tiếng và áp dụng các mô hình quốc tế để tạo sức hút mới. Những cái tên như: *Anh trai say hi, Tân binh toàn năng, Running man Việt Nam, 2 ngày 1 đêm*... liên tiếp lên sóng, đánh dấu sự đa dạng trong lựa chọn giải trí vào khung giờ vàng.

Tuy nhiên, sự bùng nổ này cũng đặt ra thách thức về chất lượng và bản sắc. Xu hướng giải trí thay đổi nhanh, khán giả ngày càng khắt khe, đòi hỏi gameshow không chỉ mang tính hài hước, thư giãn mà còn phải có chiều sâu, truyền cảm hứng tích cực. Việc giữ được sự sáng tạo, khác biệt và phù hợp thị hiếu đang là bài toán lớn với các nhà sản xuất. Có thể thấy, cuộc đua gameshow hiện nay không chỉ là cuộc cạnh tranh về lượt xem hay danh tiếng, mà còn là phép thử cho năng lực sáng tạo và "bản lĩnh" của các đơn vị sản xuất chương trình truyền hình giải trí Việt Nam trong thời kỳ số hóa.

Thực tế, mỗi tuần có hàng loạt gameshow lên sóng, khai thác cùng một khung giờ và hướng tới nhóm người xem tương tự nhau. Do đó, nếu không được đầu tư công phu sẽ khó tạo được dấu ấn riêng, thậm chí sớm "chìm nghỉm" sau vài tập phát sóng. Cạnh tranh gay gắt khiến thị trường giải trí truyền hình trở nên khốc liệt hơn bao giờ hết, buộc các nhà sản xuất phải liên tục đổi mới, sáng tạo nếu muốn giữ chỗ đứng lâu dài.

Ngoài ra, điểm đáng chú ý là sự cạnh tranh không chỉ diễn ra giữa các nhà đài, đơn vị sản xuất mà còn giữa các nền tảng phát sóng trực tuyến. Gameshow giờ đây không đơn thuần là "sân chơi" truyền hình mà đã trở thành sản phẩm giải trí tổng hợp, kết hợp mạng xã hội và tương tác với khán giả. Các ê kíp sản xuất liên tục "biến hóa", đầu tư hình ảnh, âm nhạc, kịch bản và công nghệ ghi hình để tạo dấu ấn riêng, nhằm thu hút người xem giữa vô vàn nội dung ngày càng phong phú trên không gian mạng.

Làm để tạo dấu ấn

Chính sự cạnh tranh khốc liệt này đang buộc các nhà sản xuất phải thay đổi tư duy từ "làm để lấp sóng" sang "làm để tạo dấu ấn". Việc đầu tư bài bản về nội dung, hình ảnh, âm nhạc, dàn dựng và cách kể chuyện đang trở thành yếu tố then chốt để tạo nên sức hút. Không chỉ chạy theo những format mua từ nước ngoài, các đơn vị sản xuất cần mạnh dạn phát triển các ý tưởng "made in Vietnam", phản ánh được bản sắc văn hóa, lối sống, tinh thần sáng tạo và năng lượng tích cực của người Việt.

Bên cạnh đó, việc ứng dụng công nghệ hiện đại trong ghi hình, hậu kỳ và tương tác với khán giả trực tuyến cũng là hướng đi tất yếu. Cách làm mới mẻ, gần gũi và mang đậm hơi thở đời sống sẽ giúp gameshow nội địa thoát khỏi tình trạng na ná nhau, tạo nên sự đa dạng trong trải nghiệm của người xem.

Một hướng đi được nhiều đơn vị xác định là phát triển dựa trên nền tảng văn hóa - xã hội trong nước, khai thác yếu tố truyền thống, âm nhạc, đời sống người trẻ hay các giá trị nhân văn theo cách hiện đại, gần gũi. Khi nội dung mang bản sắc riêng, khán giả không chỉ xem để giải trí mà còn cảm thấy tự hào và muốn gắn bó. Đồng thời, sự kết hợp giữa truyền hình truyền thống và nền tảng số cũng mở ra cơ hội để gameshow Việt vươn xa hơn, tiếp cận khán giả trẻ và lan tỏa ra khu vực.

Để làm được điều này, đòi hỏi sự đầu tư nghiêm túc về nguồn lực, công nghệ và đội ngũ sáng tạo chuyên nghiệp. Các đài truyền hình, nhà sản xuất cần có chiến lược dài hơi, khuyến khích thử nghiệm, tạo môi trường để ý tưởng Việt được phát triển. Khi tư duy "làm để tạo dấu ấn" thực sự thay thế cho tư duy "làm để lấp sóng", gameshow Việt Nam hoàn toàn có thể khẳng định vị thế riêng, trở thành sản phẩm văn hóa có giá trị xuất khẩu, góp phần nâng tầm thương hiệu truyền hình nước nhà trên thị trường quốc tế.

Ngoài ra, các đơn vị sản xuất cần tăng cường đầu tư đào tạo đội ngũ biên kịch, đạo diễn, biên tập viên và sáng tạo nội dung theo hướng chuyên sâu, có khả năng nắm bắt xu hướng quốc tế nhưng vẫn giữ tinh thần Việt. Song song với đó, cần đẩy mạnh hợp tác giữa đài truyền hình, doanh nghiệp và nền tảng số để huy động nguồn lực, ứng dụng công nghệ tiên tiến trong sản xuất và quảng bá. Quan trọng hơn, cần xây dựng cơ chế bảo hộ bản quyền và khuyến khích sáng tạo nội dung nội địa, tạo động lực cho những ý tưởng mới mang đậm dấu ấn Việt vươn tầm khu vực.

Đặc biệt, kỳ vọng lớn nhất được đặt vào việc chúng ta không chỉ dừng lại ở vai trò tiêu dùng format quốc tế, mà có thể trở thành quốc gia xuất khẩu format truyền hình. Khi khán giả ngày càng khắt khe và sức cạnh tranh ngày càng lớn, chỉ có những chương trình được đầu tư nghiêm túc, mang bản sắc riêng và chạm được cảm xúc thật của công chúng mới đủ sức lan tỏa, góp phần khẳng định vị thế mới của truyền hình giải trí Việt Nam trên bản đồ khu vực. ■

Tempest sẽ biểu diễn tại chung kết *Tân binh toàn năng*

NSX chương trình *Tân binh toàn năng* vừa xác nhận nhóm nhạc Hàn Quốc Tempest sẽ là khách mời quốc tế đặc biệt trong đêm chung kết diễn ra ngày 13.12 tại Nhà thi đấu Tân Bình (TP. HCM). Sự góp mặt của Tempest được đánh giá là sẽ nâng tầm chuẩn mực trình diễn quốc tế cho sân khấu Tân binh toàn năng.

Tempest có lượng người hâm mộ lớn tại Việt Nam, đặc biệt với sự hiện diện của thành viên người Việt Hanbin, hứa hẹn mang đến những khoảnh khắc giao lưu ý nghĩa trong đêm chung kết. Trước Tempest, chương trình từng mời nhiều nhóm nhạc quốc tế như 8TURN, JUSTB, ARrC, FeniX, góp phần tạo môi trường cọ xát chuyên nghiệp, giúp các tân binh Việt phải đối mặt và học hỏi từ những nhóm nhạc đạt chuẩn mực cao của K-Pop và J-Pop.

ĐÌNH NAM

Lan tỏa thói quen đọc, mở rộng không gian tri thức cộng đồng

Sau 5 năm triển khai, Đề án phát triển văn hóa đọc trong cộng đồng giai đoạn 2021-2025 của tỉnh Lào Cai đã ghi nhận nhiều kết quả nổi bật, góp phần đưa phong trào đọc sách phát triển sâu rộng và từng bước hình thành thói quen đọc trong mọi tầng lớp nhân dân. Hệ thống thư viện được củng cố, mở rộng, với 1 thư viện tỉnh, 25 thư viện xã, 267 tủ sách cơ sở. Thư viện tỉnh đã bổ sung trên 102.000 bản sách, cấp mới hơn 35.000 thẻ bạn đọc, phục vụ khoảng 1,1 triệu lượt người. Các mô hình *Tủ sách cộng đồng, Thư viện góc lớp, Thư viện lưu động, Không gian tri thức số*... đã trở thành điểm sáng, góp phần đưa tri thức đến vùng sâu, vùng xa.

Trong giai đoạn 2026-2030, tỉnh đặt mục tiêu tiếp tục đẩy mạnh chuyển đổi số, xã hội hóa hoạt động thư viện, đào tạo cán bộ chuyên môn, tăng cường hợp tác quốc tế để xây dựng hệ thống thư viện hiện đại, hiệu quả, phục vụ mọi đối tượng người dân.

HUY DƯƠNG

Phát động Cuộc thi Sáng tác bài hát về ngành VHTTDL

Chiều qua, 13.11 tại Hà Nội, Bộ VHTTDL tổ chức Lễ phát động Cuộc thi Sáng tác bài hát về ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch. Sự kiện nhằm tôn vinh giá trị, tinh thần và những đóng góp thầm lặng của đội ngũ cán bộ, nghệ sĩ, vận động viên và người lao động trong toàn ngành. Tham dự buổi lễ có Phó Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương Trần Thanh Lâm, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông, Chủ tịch Liên hiệp các Hội VHNT Việt Nam - nhạc sĩ Đỗ Hồng Quân…

Phát biểu tại lễ phát động, Thứ trưởng Tạ Quang Đông khẳng định, gần 80 năm qua, ngành VHTTDL đã không ngừng lớn mạnh, góp phần làm giàu đời sống tinh thần, quảng bá hình ảnh đất nước và con người Việt Nam. Theo Thứ trưởng, âm nhạc có sức lan tỏa mạnh mẽ, có thể trở thành biểu tượng tinh thần và đồng hành cùng các phong trào thi đua của ngành. Cuộc thi lần này kỳ vọng tìm kiếm những tác phẩm mới có giá trị nghệ thuật, ca ngợi truyền thống, tình yêu nghề và khát vọng cống hiến.

Các ca khúc dự thi phải là sáng tác mới, lời ca trong sáng, giai điệu đẹp, thể hiện tinh thần sáng tạo của ngành trong giai đoạn hội nhập. Tác phẩm được gửi về Cục Nghệ thuật biểu diễn. Ban Giám khảo gồm các nhạc sĩ uy tín sẽ lựa chọn những ca khúc xuất sắc để phổ biến rộng rãi trong toàn ngành.

Nhạc sĩ Nguyễn Đức Trịnh, Chủ tịch Hội Nhạc sĩ Việt Nam đánh giá, đây là cuộc vận động sáng tác đặc biệt, lần đầu tiên tổ chức ở cấp Bộ. Ông kêu gọi các nhạc sĩ trên toàn quốc sáng tác những bài hát có giá trị, góp phần lan tỏa tinh thần "Đoàn kết - Sáng tạo - Phát triển" của ngành VHTTDL.

NGỌC NHIÊN

Bảo vệ thẩm mỹ công chúng trước làn sóng âm nhạc lệch chuẩn

● **Bài, ảnh: THÙY TRANG**

Trong bối cảnh đời sống âm nhạc xuất hiện không ít biểu hiện lệch chuẩn, gây dư luận xấu trong xã hội, hôm qua 13.11, Hội Âm nhạc TP.HCM đã tổ chức cuộc tọa đàm để nhìn lại vai trò và trách nhiệm của những người làm nghề. Từ chuyện ca từ đến giai điệu, câu chuyện âm nhạc hôm nay được đặt trong mối quan tâm rộng hơn: Gìn giữ bản sắc văn hóa, định hướng thẩm mỹ cho giới trẻ và góp phần xây dựng một đời sống tinh thần lành mạnh.

Những trao đổi thẳng thắn đã mở ra nhiều suy nghĩ về cách mà âm nhạc đang tác động tới xã hội, cũng như trách nhiệm mà mỗi nghệ sĩ cần tự nhắc mình trong thời đại mạng xã hội lan truyền khó kiểm soát.

Những trao đổi thẳng thắn tại tọa đàm đã mở ra nhiều suy nghĩ về cách mà âm nhạc đang tác động tới xã hội

Âm nhạc lệch chuẩn như... "ma túy nghệ thuật"

Phát biểu đề dẫn, PGS.TS.NGƯT Nguyễn Thị Mỹ Liêm, Phó Chủ tịch Hội Âm nhạc TP.HCM nhấn mạnh: Nhiều năm qua, đã có không ít hội thảo, tọa đàm bàn về vai trò của văn học nghệ thuật trong xây dựng nhân cách con người Việt Nam. Những cuộc trao đổi ấy cho thấy sự quan tâm sâu sắc của Đảng, Nhà nước, cơ quan quản lý và các hội chuyên ngành đối với trách nhiệm xã hội của đội ngũ văn nghệ sĩ.

Theo PGS Mỹ Liêm, từ sau thời kỳ đổi mới - đặc biệt khi Internet và mạng xã hội bùng nổ - đời sống âm nhạc xuất hiện tình trạng "nhiễu loạn": Nhiều sản phẩm vi phạm thuần phong mỹ tục, đi ngược truyền thống văn hóa dân tộc. Dù lý luận, nghiên cứu, phê bình đã được công bố khá nhiều, nhưng các hiện tượng lệch chuẩn vẫn liên tục xuất hiện và có dấu hiệu gia tăng. Một số "hiện tượng" quên mất trách nhiệm của người làm văn hóa - nghệ thuật, quên rằng âm nhạc không chỉ để giải trí mà còn nuôi dưỡng tâm hồn, định hướng giá trị và nhân cách. Những hành vi lệch chuẩn ấy, theo bà, làm tổn hại hình ảnh giới hoạt động âm nhạc và ảnh hưởng tiêu cực đến thẩm mỹ công chúng, nhất là giới trẻ.

Nhạc sĩ Trương Quang Lục chia sẻ, các hiện tượng lệch chuẩn trong âm nhạc "không thể xem nhẹ hay bỏ qua", bởi nếu dung túng, chúng sẽ tiếp tục tái diễn và gây hệ lụy lâu dài. Ông dẫn lại cách hình dung đáng suy ngẫm của một đồng nghiệp ở Hà Nội: Những sản phẩm âm nhạc lệch chuẩn nên được nhìn nhận như một thứ "ma túy trong nghệ thuật". Nếu ma túy thông thường gây hại cho cơ thể, thì "ma túy nghệ thuật" tác động âm thầm nhưng sâu sắc đến tư tưởng, cảm xúc và thẩm mỹ của công chúng, đặc biệt là người trẻ.

Ở góc nhìn giáo dục, TS Trịnh Đăng Khoa, Chủ tịch Hội đồng Trường ĐH Văn hóa TP.HCM nhấn mạnh: Giáo dục âm nhạc phải là sự kết hợp hài hòa giữa chính sách văn hóa, phát triển con người và công nghiệp sáng tạo. Việc xây dựng thiết chế giáo dục âm nhạc thiếu nhi trong bối cảnh tái cấu trúc đơn vị sự nghiệp công lập vừa giúp duy trì giáo dục thẩm mỹ, nâng cao năng lực sáng tạo, vừa bảo đảm quyền văn hóa cho mọi công dân. Đây là mô hình có khả năng nhân rộng, góp phần thực hiện Chiến lược phát triển văn hóa Việt Nam đến 2030, coi giáo dục nghệ thuật là động lực xây dựng con người toàn diện và thúc đẩy công nghiệp văn hóa bền vững.

Cần sớm ban hành Luật Nghệ thuật biểu diễn

TS Hoàng Duẩn, Phó Trưởng khoa Quản lý Văn hóa Nghệ thuật, Trường ĐH Văn hóa TP.HCM cho rằng: Việc xuất hiện tràn lan các ca khúc vi phạm thuần phong mỹ tục, chuẩn mực đạo đức trên cả mạng xã hội lẫn sân khấu đang là hồi chuông báo động. Ông nhấn mạnh cần sớm ban hành Luật Nghệ thuật biểu diễn với những quy định rõ ràng về ca từ, trang phục, cách diễn đạt dung tục hoặc ẩn ý gây hiểu nhầm. Các cơ quan quản lý và nền tảng số cũng cần xây dựng cơ chế xếp loại nội dung trực tuyến theo độ tuổi, có quy trình kiểm duyệt và biện pháp xử lý nhất quán: Từ cảnh báo, gỡ bỏ đến cấm sóng hay xử phạt hành chính đủ sức răn đe. Bên cạnh chế tài, ông Hoàng Duẩn đặc biệt đề cao vai trò "quyền lực mềm" trong quản lý nghệ sĩ: Hội Âm nhạc và các hiệp hội nghề nghiệp cần làm cầu nối giữa cơ quan quản lý, nghệ sĩ và đơn vị sản xuất để định hướng, hỗ trợ sáng tạo, nhất là trong mảng âm nhạc thiếu nhi.

Nhạc sĩ Đinh Trung Cẩn, Phó Chủ tịch Hội Âm nhạc TP.HCM, Tổng Giám đốc Trung tâm Bảo vệ quyền tác giả âm nhạc Việt Nam cho rằng: Trách nhiệm trong đời sống âm nhạc không thể chỉ quy về nhạc sĩ hay ca sĩ. Một sản phẩm âm nhạc ra đời hay gây tranh luận luôn là kết quả của sự tương tác nhiều phía: Cơ quan quản lý, truyền thông, nhà sản xuất nội dung, các hội nghề nghiệp và cả công chúng thưởng thức. Khi có hiện tượng "lệch chuẩn", cần nhìn nhận trách nhiệm đa chiều thay vì chỉ quy trách nhiệm cho riêng cá nhân biểu diễn. Ông cho biết, Bộ VHTTDL cùng các đơn vị liên quan đang xây dựng hành lang pháp lý chặt chẽ hơn cho lĩnh vực này.

Từ góc độ quản lý địa phương, ThS Nguyễn Cẩm Lệ, chuyên viên Phòng Nghệ thuật, Sở VHTT TP.HCM cho biết, Sở luôn theo sát hoạt động biểu diễn nghệ thuật, đồng thời chủ trì xây dựng Quy chế phối hợp liên ngành nhằm kịp thời nắm bắt tình hình và xử lý nghiêm các vi phạm. Tuy nhiên, bà cho rằng, những biểu hiện lệch chuẩn, phản cảm vẫn xuất hiện, làm sai lệch giá trị thẩm mỹ và thị hiếu công chúng. Với các trường hợp vi phạm, Sở sẽ kiên quyết xử lý theo pháp luật, đồng thời phối hợp với giới chuyên môn và các hội nghề nghiệp để giáo dục, nâng cao ý thức và tinh thần tự giác của văn nghệ sĩ.

Phát biểu tại tọa đàm, ông Nguyễn Thọ Truyền, Phó Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Thành ủy TP.HCM nhận định, trong bối cảnh công nghệ và mạng xã hội phát triển mạnh, âm nhạc chịu tác động đa chiều, cả tích cực lẫn tiêu cực, đặc biệt ảnh hưởng đến giới trẻ. Vì vậy, việc định hướng hoạt động âm nhạc là rất cần thiết. "Âm nhạc có bốn vai trò quan trọng: Tác động đến đời sống xã hội, kết nối cộng đồng, giáo dục con người và bảo tồn giá trị văn hóa. Người làm âm nhạc cần nhận thức rõ trách nhiệm của mình trong sáng tác và biểu diễn, góp phần định hướng thẩm mỹ, bồi dưỡng đạo đức nghề nghiệp và lan tỏa các giá trị chân - thiện - mỹ", ông nhấn mạnh. ■

NGƯỜI ANH HÙNG XÔ VIẾT

LTS: Trong lịch sử lực lượng biên phòng Liên Xô, Nikita Fedorovich Karatsupa (1910-1994) được xem là một biểu tượng đặc biệt - người đặt nền móng cho nghệ thuật huấn luyện quân khuyển hiện đại và để lại dấu ấn sâu sắc trong công tác đào tạo chó nghiệp vụ của Việt Nam từ những năm 1957. Cuộc đời ông, từ tuổi thơ nghèo khó đến những năm tháng tuần tra biên giới cùng chú chó trung thành Ingus, là câu chuyện giàu tính nhân văn, nghị lực, dũng cảm và tình bạn bền chặt giữa con người với vật nuôi. *Văn Hóa* trân trọng giới thiệu loạt bài hai kỳ phản ánh chân dung của người anh hùng Xô Viết.

Bài 1:

Từ cậu bé vùng Kursk đến huyền thoại biên cương

● **LÊ VĂN CHƯƠNG**

Trong các vụ thiên tai, cứu nạn gần đây, đặc biệt sau trận động đất tại Myanmar - hình ảnh những chú quân khuyển dũng cảm được công chúng dành nhiều sự chú ý. Ít ai biết nền móng cho công tác huấn luyện chó nghiệp vụ hiện đại đã được đặt từ nhiều thập kỷ trước bởi Đại tá, anh hùng Liên bang Xô Viết Nikita Fedorovich Karatsupa. Hình tượng ông, gắn liền với chú chó trung thành Ingus, từng được NXB Khabarovsk ghi lại trong một cuốn sách nổi tiếng, trở thành biểu tượng đặc biệt của lực lượng biên phòng Xô Viết và truyền cảm hứng cho nhiều thế hệ sau.

Chân dung thầy Karatsupa — Ảnh tư liệu

Quê hương Kursk

Trong số 76 bức tượng đồng những người nổi tiếng được đặt tại Ga tàu điện ngầm Quảng trường Cách mạng ở Thủ đô Moskva (Nga), có một bức tượng người lính biên phòng và chú chó nghiệp vụ - đó là Đại tá, Anh hùng Liên Xô Nikita Fedorovich Karatsupa. Ông là người thầy đầu tiên dạy về chó nghiệp vụ cho Công an nhân dân vũ trang (nay là Bộ đội biên phòng - BĐBP).

Trong cuốn *Cuộc đời tôi gắn bó với biên cương* do NXB Khabarovsk ấn hành năm 1983, phần cuối Karatsupa kể về thời gian làm việc tại Việt Nam, trực tiếp hướng dẫn cách thuần phục ngựa và chó cho lực lượng biên phòng. Ở phần viết về tuổi thơ, ông hồi tưởng: ‘‘Năm 1910, cậu bé Karatsupa ra đời tại làng Alekseyevka, huyện Glushkovsky, tỉnh Kursk (nay thuộc Liên bang Nga). Tuổi thơ Karatsupa gắn với dòng sông Seim và gia đình nông dân nghèo ở Kursk...”. Xuất thân bình dị nên không ai nghĩ cậu bé Karatsupa sau này lại có một tương lai phi thường. Ngay sau khi ông chào đời, cha qua đời; đến năm 1913, mẹ ông - bà Marfa Kuzminichna - đưa ba người con đến Kazakhstan để tìm kiếm cuộc sống mới.

Có thể sự dịch chuyển này đã tác động lớn đến tính cách và phẩm chất của ông sau này. Bởi vì Kazakhstan có nền văn hóa du mục; người Kazakh rất giỏi về chăn nuôi nên gặp nhau thì câu đầu tiên là thăm hỏi sức khỏe vật nuôi, tình hình sinh sản của đàn gia súc, sau đó mới đến cuộc sống gia đình. Người nông dân thường nuôi giống chó Kazakh Tazy để bảo vệ gia súc, rượt đuổi và săn chó sói.

Làm bạn với chó Tazy

Lên 8 tuổi, Karatsupa được mẹ gửi vào Trại trẻ mồ côi Shchuchin thuộc vùng Kokchetav - trung tâm hành chính của tỉnh Akmola. Những năm tháng trưởng thành sau đó của cậu gắn với công việc tại một trang trại tập thể và theo học lớp học buổi tối. Chính tại vùng thảo nguyên này, Karatsupa chăn cừu và trở nên thân thiết với giống chó săn Tazy. Con chó gắn bó nhất với cậu có tên Druzhok.

Tazy vốn có thân hình mảnh mai, tưởng như yếu ớt, nhưng trong những cuộc chiến sinh tử với sói đồng cỏ, loài chó này luôn chiếm ưu thế. Chúng sở hữu sức bền đáng kinh ngạc, có thể đuổi theo con mồi trên quãng đường dài và chiến đấu không biết mệt. Với đặc tính dẻo dai và linh hoạt, Tazy còn được thợ săn sử dụng để săn bắt lấy da thú và trở thành một phần quan trọng của đời sống du mục Kazakhstan.

Năm 1932, ở tuổi 22, Karatsupa được Đảng ủy địa phương cử đi nghĩa vụ quân sự, gia nhập lực lượng thuộc Bộ Dân ủy Nội vụ Liên Xô (OGPU). Rời xa đồng cỏ, đàn cừu và con chó Druzhok thân thiết, chàng lính trẻ vẫn luôn mong có cơ hội được làm công việc liên quan đến huấn luyện thú. Ước mơ ấy đến gần hơn khi năm 1933, Karatsupa được cử vào học tại Trường đào tạo chó nghiệp vụ cấp cơ sở của Bộ Tư lệnh phương diện quân Viễn Đông.

Tại đây, Karatsupa và anh nuôi bí mật chăm sóc một bầy chó con trong nhà kho của đơn vị. Mỗi khi rảnh rỗi, cậu lại chui vào kho để cho chúng ăn, dọn dẹp và quan sát từng chú chó. Karatsupa kể lại: “Những chú chó con giống hệt nhau. Tôi đối xử với chúng bình đẳng và chu đáo. Nhưng chỉ sau một tháng, tôi đã nhận ra một con nhanh nhẹn, năng động vượt trội. Tôi đặt tên cho nó là Indus - sau này đổi thành Ingus”.

Thuyết phục hiệu trưởng

Việc cậu lính trẻ Karatsupa chui ra chui vào nhà kho để lén chăm sóc bầy chó cuối cùng cũng bị phát giác. Trong cuốn sách, Karatsupa thuật lại: “Một ngày nọ, người đầu bếp không để ý thấy Hiệu trưởng trường đã bước vào kho. *Ai cho phép anh nuôi chó ở đây?* - Hiệu trưởng hỏi. Người đầu bếp đứng thẳng dậy và báo cáo: *Karatsupa mang bầy chó tới. - Đồng chí hiệu trưởng, cho phép tôi giữ lại một con* - Karatsupa kiên trì thuyết phục, rồi chỉ vào chú chó Ingus và nói tiếp: *Nhìn xem tai của Ingus dựng đứng kìa…* - Hiệu trưởng liếc nhìn Ingus và không khỏi bật cười: *Đúng là như vậy…”.*

Hiệu trưởng vốn nổi tiếng nghiêm khắc nhưng nhân hậu, đặc biệt yêu loài chó và am hiểu tập tính của chúng. Karatsupa đã tặng con trai ông một chú chó nhỏ. Sau đó, Hiệu trưởng quyết định bầy chó sẽ được nuôi trong lồng đúng quy định, với khẩu phần ăn đầy đủ như một người lính, gồm thịt và các loại ngũ cốc.

Ngày hôm đó, Karatsupa cảm thấy mình là người hạnh phúc nhất khi giấc mơ của cậu đã trở thành hiện thực. Giống như các huấn luyện viên khác trong đơn vị, Karatsupa được phép nuôi một con chó. Không kìm được xúc động, cậu đã ôm và hôn Ingus vì sung sướng. Ingus cũng không còn phải trốn trong nhà kho nữa; nó nhìn Karatsupa và liếm lên mặt cậu.

Karatsupa kể: “Tôi đã không nhầm trong việc lựa chọn Ingus. Sau này, khi về đơn vị công tác, Ingus đã hỗ trợ tôi rất trung thành; bao nhiêu lần nó giúp đỡ tôi, bao ngày cùng nhau đi tuần tra dưới cơn mưa lạnh, cùng chịu đựng cái nóng bức, rồi truy lùng và bắt giữ những tên thám báo, kẻ nổi loạn”. ■ ***(Còn tiếp)***

Khi di sản thức dậy bởi bàn tay người trẻ

Triển lãm *Những thiên hình vạn trạng* tại Toong 126 Minh Khai giới thiệu hành trình phỏng dựng chiếc lọng bướm - vật phẩm từng gắn với phẩm bậc và tín ngưỡng trong đời sống An Nam hơn một thế kỷ trước. Từ nay đến 22.11.2025, công chúng có thể quan sát cách ba nghệ sĩ trẻ Khoa Phùng, Nghiêu Thiên và Lâm Ơi tái sinh hình thức lọng độc đáo này bằng ngôn ngữ nghệ thuật đương đại.

Dựa vào những tư liệu ít ỏi, ba nghệ sĩ - cựu sinh viên Trường Đại học Mỹ thuật TP.HCM - bắt đầu phục dựng. Khoa Phùng nghiên cứu cấu trúc và chất liệu để tạo mẫu gốc; Lâm Ơi khai thác kỹ thuật sơn mài theo hướng mới; Nghiêu Thiên đưa ánh sáng và lụa vào tạo hình. Từ nguyên mẫu, họ phát triển nhiều biến thể như Lọng Dơi, Lọng Cá vàng, Lọng Cua, Lọng Bọ…, thể hiện cách người trẻ tiếp cận di sản bằng tư duy mở.

Những thiên hình vạn trạng gợi mở hành trình để di sản “sống lại” qua sáng tạo của thế hệ hôm nay, đồng thời mở ra cuộc đối thoại giữa khán giả với văn hóa vật thể Việt Nam trong diện mạo mới. Triển lãm do Ngày Xưa ASIA phối hợp cùng Toong tổ chức. **ANH HUY**

Câu chuyện ngôi làng trăm năm tuổi của người Gia Rai

● PHAN HIẾU

Giữa lòng phố núi Pleiku, làng Ơp của người Gia Rai đang trở thành minh chứng sống động cho sức mạnh của gia đình và cộng đồng trong phát triển du lịch. Từ những nếp nhà sàn, bếp lửa, tiếng cồng chiêng đến nghề dệt, nghề đan, người dân cùng nhau biến bản sắc thành sinh kế, tạo nên một mô hình du lịch cộng đồng bền vững, nơi văn hóa được giữ gìn bằng chính bàn tay và tình yêu của mỗi mái ấm trong làng.

Nhà nhà, người người chung tay làm du lịch

Đến hẹn lại lên, đầu tháng 11 - thời điểm mùa mưa Tây Nguyên vừa dứt, dã quỳ vàng rực len lỏi khắp buôn làng - con đường vào làng Ơp hiện lên đẹp như cổ tích, mang dáng dấp một cộng đồng đang cùng chung tay làm du lịch. Anh Puih Ly, người dân làng Ơp, vừa khéo tay đan lát, vừa tham gia biểu diễn cồng chiêng trong các buổi đón khách. Anh kể, vài năm trở lại đây, nhờ du lịch mà đời sống các gia đình ổn định hơn. Những phong tục như cúng nhà rông, bỏ mả, cồng chiêng… vốn là di sản ông bà để lại, nay tiếp tục được gìn giữ và truyền cho con cháu. Từ chỗ khó khăn, bà con giờ ai cũng có kinh tế vững vàng.

Không chỉ biểu diễn văn hóa, các hộ trong làng còn mở rộng nhiều hoạt động phục vụ du khách như dệt thổ cẩm, nấu ăn, làm rượu ghè, đan lát, hướng dẫn tham quan. Những ngôi nhà sàn được chỉnh trang khang trang, có nhà vệ sinh sạch sẽ, cảnh quan đẹp để đón khách lưu trú. Với bà con, bản sắc chính là sinh kế. Những giá trị văn hóa truyền thống được giữ gìn và trở thành nguồn lực phát triển bền vững. Khách đến làng Ơp không chỉ để ngắm cảnh, mà còn để sống chậm, lắng nghe và hòa mình vào không gian văn hóa Gia Rai.

Bà Hoàng Thị Hảo, du khách từ Cao Bằng chia sẻ: "Làng Ơp rất đẹp. Bà con thân thiện nên mang lại cảm giác thật thanh bình. Trang phục, tượng gỗ và bản sắc văn hóa nơi đây rất đặc sắc. Tôi chắc chắn sẽ quay lại để tham quan và tìm hiểu thêm".

Bà con làng Ơp tổ chức nhiều hoạt động phục vụ du khách như giã gạo, làm rượu ghè, đan lát…

Du lịch cộng đồng giúp các gia đình ở làng Ơp gìn giữ bản sắc, tạo sinh kế và phát triển bền vững

Hiện làng có hai đội cồng chiêng, người lớn và thanh thiếu niên, cùng đội múa xoang hơn 20 thiếu nữ. Nhiều nghệ nhân lớn tuổi vẫn truyền dạy cách đánh chiêng, múa xoang, chơi nhạc cụ để giữ cho mạch văn hóa trong từng gia đình không mai một.

Thôn trưởng Rơ Mah Hur tự hào cho biết, làng Ơp có hơn 200 hộ dân Gia Rai, trước chủ yếu chỉ làm nương rẫy, nay gần như cả làng cùng hướng tới làm du lịch cộng đồng. Ông vui mừng và tự hào khi làng được chọn làm điểm đến đặc trưng, đồng thời bày tỏ mong muốn chính quyền phường Pleiku tiếp tục quan tâm, hỗ trợ xây dựng nhà rông, phục dựng văn hóa truyền thống, để phát huy hơn nữa tiềm năng du lịch trong thời gian tới.

Gia đình làm hạt nhân gìn giữ văn hóa

Ngoài sự tham gia nhiệt tình của bà con, các cơ sở kinh doanh địa phương - phần lớn là những mô hình gia đình - cũng đang tích cực đồng hành cùng hướng phát triển này. Quán Plei Cồng chiêng, một trong những địa chỉ quen thuộc với khách du lịch do chị Nguyễn Thị Thùy Dung cùng gia đình quản lý, vừa phục vụ ẩm thực đậm hương vị bản địa, vừa tạo không gian để du khách thưởng thức cồng chiêng, tìm hiểu văn hóa Gia Rai một cách chân thực, gần gũi, mang đặc trưng núi rừng. Nhờ lượng khách đều đặn quanh năm, quán trở thành điểm hẹn quen thuộc của các nghệ nhân, nơi họ có thể biểu diễn phục vụ du khách, vừa lan tỏa giá trị văn hóa truyền thống, vừa tăng thêm thu nhập cho bản thân và cộng đồng làng Ơp. "Quán Plei Cồng chiêng chuyên về văn hóa. Khi tới quán, du khách được thưởng thức ẩm thực và tìm hiểu về văn hóa cồng chiêng của người Gia Rai cũng như người Ba Na", chị Dung chia sẻ.

Bà Trần Thị Trà My, công chức Phòng Văn hóa - Xã hội phường Pleiku cho biết, chính quyền địa phương đã xác định rõ định hướng phát triển làng Ơp trở thành làng du lịch cộng đồng kiểu mẫu gắn với bảo tồn văn hóa dân tộc. Thời gian qua, rất đáng mừng là các hoạt động này nhận được sự đồng thuận của cả làng. Theo bà My, hiện người dân đã sẵn sàng đón và phục vụ du khách đến trải nghiệm văn hóa, nghề truyền thống và ẩm thực Gia Rai. Bà kỳ vọng sẽ có thêm nhiều hoạt động kích cầu và tour du lịch để người dân làng Ơp được phục vụ nhiều du khách hơn nữa.

Nếu trước kia tiếng cồng chiêng chỉ vang trong lễ hội, thì nay vang lên mỗi khi có đoàn khách ghé thăm. Và nếu thổ cẩm chỉ để mặc trong dịp đặc biệt, thì nay được dệt để bán, trưng bày, để du khách mang về làm kỷ niệm. Những điều tưởng như nhỏ bé ấy lại đang giúp các gia đình ở làng Ơp gìn giữ bản sắc, tạo sinh kế và phát triển bền vững. ■

Tập huấn quy trình rà soát hộ nghèo, hộ cận nghèo năm 2025

Tỉnh Đồng Tháp vừa tổ chức lớp tập huấn sử dụng bộ công cụ rà soát hộ nghèo, hộ cận nghèo năm 2025 cho cán bộ phụ trách tại các địa phương, nhằm bảo đảm công tác rà soát được thực hiện đúng quy định, kịp thời và chính xác. Tại phường Hồng Ngự, gần 100 cán bộ UBND, Phòng Kinh tế - Hạ tầng và Trưởng ban Nhân dân các khóm, ấp của 16 xã phường tham gia lớp tập huấn do Sở LĐ,TB&XH phối hợp tổ chức. Trong chương trình, các báo cáo viên phổ biến văn bản hướng dẫn của Trung ương và của tỉnh về quy trình rà soát hộ nghèo, hộ cận nghèo theo chuẩn nghèo đa chiều giai đoạn 2022-2025.

Buổi tập huấn cũng dành thời gian trao đổi những khó khăn phát sinh trong các đợt rà soát trước. Qua đó, giúp cán bộ cơ sở rút kinh nghiệm để triển khai công tác rà soát hộ nghèo, hộ cận nghèo năm 2025 đạt độ chính xác cao hơn, góp phần thực hiện mục tiêu giảm nghèo bền vững và "không để ai bị bỏ lại phía sau".

H.HẠNH

Phụ nữ An Giang khởi công xây dựng nhà đại đoàn kết mừng Tết cổ truyền

Vừa qua, Hội Liên hiệp Phụ nữ xã Hòa Điền (tỉnh An Giang) tổ chức lễ khởi công xây dựng nhà đại đoàn kết cho gia đình chị Lê Thị Thúy Liễu, hội viên phụ nữ có hoàn cảnh khó khăn về nhà ở tại ấp Tân Điền. Đây là hoạt động nằm trong chuỗi chương trình Tết quân - dân năm 2026 của xã Hòa Điền. Căn nhà được xây dựng với diện tích khoảng 73m², dự kiến hoàn thành trong 30 ngày. Kinh phí hỗ trợ gồm 60 triệu đồng do Hội LHPN tỉnh An Giang vận động Công ty TNHH Roto tài trợ, phần còn lại do gia đình và địa phương đóng góp. Khi hoàn thiện, căn nhà sẽ giúp gia đình có nơi ở ổn định, yên tâm lao động sản xuất và cải thiện đời sống.

Bà Lê Thị Ngọc Dung, Phó Chủ tịch Hội LHPN tỉnh An Giang cho biết, hằng năm Hội đều triển khai nhiều chương trình hỗ trợ hội viên khó khăn về nhà ở. Những hoạt động này giúp phụ nữ vượt qua nghịch cảnh, vươn lên thoát nghèo, góp phần hoàn thiện các tiêu chí nông thôn mới, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương.

B.T

"Tiếp sức" trước thềm SEA Games 33

● THU SÂM

Trong 2 ngày 12-13.11, thay mặt lãnh đạo Bộ VHTTDL, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương đã có buổi kiểm tra công tác tập huấn của các đội tuyển chuẩn bị cho SEA Games 33 và làm việc với Cục Thể dục Thể thao Việt Nam về kế hoạch tham dự SEA Games 33.

Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương làm việc với Cục Thể dục Thể thao Việt Nam về kế hoạch tham dự SEA Games 33
Ảnh: TRẦN HUẤN

Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương kiểm tra công tác chuẩn bị của các đội tuyển tại Trung tâm Đào tạo vận động viên cấp cao quốc gia
Ảnh: QUÝ LƯỢNG

Đại hội Thể thao Đông Nam Á lần thứ 33 (SEA Games 2025) sẽ do Thái Lan đăng cai tổ chức từ ngày 9 - 20.12, với chủ đề "Gắn kết Đông Nam Á" (Bringing Southeast Asia Together). Kỳ Đại hội năm nay hướng tới việc thể hiện tinh thần đoàn kết, phát triển bền vững và đổi mới sáng tạo, lan tỏa tinh thần thể thao khắp đất nước Thái Lan.

Sự quan tâm, động viên kịp thời

Trong chuyến thăm, kiểm tra công tác chuẩn bị của các đội tuyển: Pencak Silat, Cầu mây, Điền kinh, Bắn súng, Bắn cung, Vật, Karate, Judo, Thể dục dụng cụ... tại Trung tâm Đào tạo vận động viên cấp cao quốc gia, Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương mong muốn mỗi vận động viên hãy coi vinh dự khoác lên mình màu cờ sắc áo Tổ quốc là nguồn sức mạnh lớn nhất, hãy nỗ lực hết mình để cùng toàn đoàn mang về niềm vui chiến thắng, đáp lại kỳ vọng của cổ động viên và nhân dân cả nước.

Tại từng đội tuyển, Thứ trưởng trực tiếp trao đổi với Ban huấn luyện, chuyên gia, lắng nghe báo cáo của Trung tâm Đào tạo vận động viên cấp cao quốc gia, Cục Thể dục Thể thao Việt Nam cùng tâm tư, nguyện vọng của vận động viên để có những chỉ đạo, điều chỉnh kịp thời. Thứ trưởng yêu cầu Trung tâm Đào tạo vận động viên cấp cao quốc gia bảo đảm đầy đủ điều kiện về dinh dưỡng, nghỉ ngơi, phục hồi thể lực sau mỗi buổi tập; tạo môi trường sinh hoạt thoải mái, giúp các VĐV có tâm thế vững vàng, tự tin bước vào Đại hội.

Đến thăm đội tuyển Pencak Silat, Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương ân cần hỏi thăm tình hình chấn thương của võ sĩ Nguyễn Duy Tuyến, trao đổi cùng đội ngũ bác sĩ về phác đồ điều trị. Thứ trưởng nhấn mạnh: "Thành tích huy chương rất quý, nhưng không thể đánh đổi bằng mọi giá. An toàn, sức khỏe của vận động viên phải luôn đặt lên hàng đầu".

Theo bộ phận y tế, Duy Tuyến bị rách sụn chêm đầu gối từ trước, nhưng vẫn đủ khả năng thi đấu tại SEA Games 33. Sau Đại hội, anh sẽ tiến hành phẫu thuật để điều trị dứt điểm. Thứ trưởng cũng mong muốn hai võ sĩ trụ cột Nguyễn Duy Tuyến và Nguyễn Tấn Sang - đương kim vô địch SEA Games sẽ tiếp tục phát huy vai trò đầu tàu, dẫn dắt các VĐV trẻ giành thành tích cao. Thứ trưởng phân tích thêm: "Pencak Silat là quốc võ của Indonesia, đối thủ mạnh nhất của Việt Nam. Tuy nhiên, SEA Games lần này diễn ra trên sân trung lập, áp lực sẽ giảm đi đáng kể. Các VĐV hãy giữ tinh thần bình tĩnh, tự tin để thi đấu đạt kết quả tốt nhất".

Tại sân tập của đội tuyển Cầu mây, Thứ trưởng chia sẻ, đội sẽ đối mặt với nhiều áp lực khi thi đấu ngay trên đất Thái Lan, nơi có nền Cầu mây phát triển hàng đầu khu vực. Ông lưu ý Ban huấn luyện phải đặc biệt chú trọng yếu tố chiến thuật, xây dựng phương án linh hoạt để nắm thế chủ động, tránh bị cuốn vào lối chơi của đối phương. "Chúc toàn đội thi đấu tự tin, đoàn kết, hoàn thành xuất sắc mục tiêu đề ra tại SEA Games 33", Thứ trưởng nhấn mạnh.

Trên sân Điền kinh, Thứ trưởng bày tỏ niềm vui khi chứng kiến tinh thần tập luyện hăng say, kỷ luật của các VĐV. Ông đánh giá cao nỗ lực trẻ hóa đội hình, sự phối hợp nhuần nhuyễn giữa các VĐV kỳ cựu và lớp kế cận. Thứ trưởng mong muốn đội ngũ huấn luyện viên tận dụng kinh nghiệm qua các kỳ SEA Games trước để xây dựng giáo án khoa học, phát huy tối đa sức trẻ và kinh nghiệm thi đấu của các VĐV kỳ cựu. Ông gửi gắm kỳ vọng Điền kinh Việt Nam sẽ có bước bứt phá, giành nhiều thành tích nổi bật hơn kỳ Đại hội trước. Đáp lại, toàn đội đồng thanh hô vang khẩu hiệu thể hiện quyết tâm, giành thành tích tốt nhất tại SEA Games 33.

Tại đội tuyển Bắn súng, Thứ trưởng đã gặp gỡ chuyên gia người Mông Cổ Byambajav Altantsetseg, động viên các xạ thủ Phạm Quang Huy, Trịnh Thu Vinh và đồng đội. Thứ trưởng vui mừng khi nghe Phạm Quang Huy đặt mục tiêu giành nhiều HCV và căn dặn anh cùng toàn đội phải giữ tinh thần bình tĩnh, tập trung để hiện thực hóa mục tiêu. Với những tín hiệu tích cực từ các giải đấu tiền SEA Games, Thứ trưởng tin tưởng đội tuyển Bắn súng Việt Nam sẽ hoàn thành chỉ tiêu giành 7 HCV trong tháng 12 tới.

Tiếp đó, Thứ trưởng đến thăm các đội tuyển Bắn cung, Vật, Thể dục dụng cụ, Judo và Karate. Ông ghi nhận nỗ lực của các huấn luyện viên, chuyên gia, vận động viên, đồng thời nhấn mạnh đây là giai đoạn nước rút quan trọng, đòi hỏi tinh thần tập trung cao độ.

Phấn đấu giành 100 HCV tại SEA Games 33

Trong buổi làm việc với các bộ môn dự SEA Games 33, tại Cục Thể dục Thể thao Việt Nam vào chiều qua 13.11, Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương đã nghe từng bộ môn báo cáo về kế hoạch tham dự SEA Games 33 cũng như chỉ tiêu, khó khăn, thuận lợi của từng môn. Thứ trưởng yêu cầu các bộ môn cần rà soát kỹ, đánh giá kỹ tương quan lực lượng để có được dự đoán thành tích sát nhất.

Tại kỳ Đại hội này, Thể thao Việt Nam phấn đấu giành 100 HCV, đứng trong nhóm đầu toàn đoàn, trong đó quyết tâm đạt thứ hạng cao nhất, giữ vững vị thế, thành tích ở những môn Olympic, ASIAD.

Tại SEA Games 32, Đoàn Thể thao Việt Nam đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao, giành tổng cộng 359 huy chương các loại, trong đó có 136 HCV, phá 12 kỷ lục và thiết lập 4 kỷ lục SEA Games. Xếp hạng 1/11 quốc gia tham dự Đại hội. Đáng chú ý, nhiều môn thể thao cơ bản trong hệ thống thi đấu Olympic và Asian Games của Việt Nam đã khẳng định được trình độ đứng đầu khu vực, xếp hạng nhất toàn đoàn như: Vật (13 HCV), Thể dục dụng cụ (4 HCV), Judo (8 HCV), Karate (6 HCV); một số môn khác như Điền kinh (12 HCV), Taekwondo (4 HCV), Đấu kiếm (4 HCV), Cử tạ (4 HCV), Wushu (6 HCV) nằm trong số các quốc gia đứng đầu khu vực. Đội tuyển Bóng đá nữ quốc gia đã bảo vệ thành công ngôi vô địch SEA Games lần thứ 4 liên tiếp. Một số môn thể thao tập thể cho thấy sự tiến bộ rõ rệt so với các kỳ Đại hội trước như: Bóng bàn HCV đôi nam - nữ; Cầu mây HCV đôi nữ.

Tuy nhiên SEA Games 33 được dự đoán là khó khăn khốc liệt hơn rất nhiều so với kỳ SEA Games trước vì khát vọng muốn lấy lại ngôi dẫn đầu toàn đoàn của nước chủ nhà Thái Lan. Theo thông tin mới cập nhật, đoàn Thái Lan dự kiến cử từ 1.300-1.500 VĐV với mục tiêu giành được hơn 200 HCV. Số lượng VĐV đông đảo cùng với việc tham gia hầu hết các nội dung thi đấu sẽ khiến cho nước chủ nhà có nhiều lợi thế trong cuộc chiến cạnh tranh huy chương.

Ngoài việc sẽ mất đi khoảng 100 bộ huy chương ở các môn thể thao hiện đại và giải trí như đua ngựa, bóng gỗ, hockey... mà Việt Nam chưa có điều kiện tham dự, nhiều nội dung thế mạnh của Việt Nam không có trong chương trình thi đấu, như Vovinam, Khiêu vũ thể thao, Wushu (tán thủ) hay Bắn súng, Judo, Pencak Silat... khiến cơ hội huy chương bị thu hẹp đáng kể. Chính vì thế Thể thao Việt Nam buộc phải nỗ lực vượt qua chính mình bằng quyết tâm cao nhất, mới có thể hoàn thành mục tiêu đề ra tại đấu trường lớn nhất khu vực.■

ĐỘI TUYỂN VIỆT NAM:

Ổn định nhân sự, hướng đến chiến thắng

● **VĨNH HY**

Thầy trò HLV Kim Sang-sik đang "rèn quân" tại Việt Trì (Phú Thọ) để chuẩn bị cho trận đấu gặp đội tuyển Lào trong khuôn khổ Vòng loại cuối Asian Cup 2027. "Những chiến binh sao vàng" đang có sự ổn định về lực lượng, đặc biệt là màn tái xuất của tiền đạo Nguyễn Xuân Son, để hướng tới mục tiêu giành trọn 3 điểm trước Lào, qua đó duy trì vị trí trong cuộc đua giành vé dự VCK Asian Cup 2027.

Duy trì sự ổn định

Ở đợt tập trung này, bên cạnh các trụ cột quen thuộc và sự trở lại của Xuân Son, đội đón chào 2 tân binh là hậu vệ Khổng Minh Gia Bảo và tiền đạo Nguyễn Trần Việt Cường. Đây là những gương mặt lần đầu "ăn cơm tuyển", hứa hẹn mang đến làn gió tươi trẻ cho đội tuyển. Gia Bảo sinh năm 2000, được đánh giá là trung vệ có khả năng đeo bám và tì đè tốt, thể lực sung mãn cùng khả năng sử dụng linh hoạt cả hai chân. Gia Bảo từng khoác áo U20 Việt Nam và được đánh giá là một trong những hậu vệ trẻ đang có phong độ tốt của bóng đá Việt Nam. Việt Cường cũng sinh năm 2000, sở hữu tốc độ, kỹ thuật và khả năng dứt điểm tốt. Mùa giải 2025/26, anh tiếp tục tỏa sáng trong màu áo Becamex TP.HCM, được giới chuyên môn đánh giá là "phiên bản kết hợp giữa Anh Đức và Tiến Linh" nhờ khả năng thi đấu đa năng trên hàng công. Trước khi hội quân cùng ĐTQG, Việt Cường đã thi đấu tỏa sáng khi ghi bàn, góp công lớn trong chiến thắng 2-1 của Becamex TP.HCM trước Hải Phòng tại vòng 10 V.League mới đây.

Bên cạnh đó, đội còn đón chào sự trở lại của thủ môn Nguyễn Đình Triệu, hậu vệ Phan Tuấn Tài, tiền vệ Trần Bảo Toàn, Lê Văn Đô. Do đợt tập trung này của ĐTQG diễn ra trùng thời điểm với giai đoạn hội quân trọng điểm của U22 Việt Nam chuẩn bị cho SEA Games 33, vì vậy một số nhân tố trẻ nổi bật từng góp mặt ở đội tuyển Việt Nam trong các đợt tập trung trước như Đình Bắc, Văn Khang, Vĩ Hào hay Thanh Nhàn không hiện diện. Dù vậy, Ban huấn luyện đội vẫn giữ được sự ổn định về lực lượng, kết hợp hài hòa giữa các trụ cột giàu kinh nghiệm và những gương mặt đang đạt phong độ cao tại CLB.

Việc duy trì sự ổn định về lực lượng là điều kiện tiên quyết của đội tuyển Việt Nam trong chuyến làm khách đến Lào. Chiến thắng là điều bắt buộc nếu muốn duy trì cơ hội góp mặt tại VCK Asian Cup 2027. Các cầu thủ cũng phải duy trì sự ổn định về tinh thần và chuyên môn, tập trung thi đấu tốt để giành 3 điểm trên sân của Lào, qua đó chuẩn bị cho trận quyết đấu với Malaysia vào tháng 3 năm sau. Như phát biểu của Phó Chủ tịch VFF Trần Anh Tú mới đây, dù còn chờ quyết định từ Tòa án Thể thao quốc tế (CAS) và Liên đoàn Bóng đá châu Á (AFC) sau trận thua 0-4 trước Malaysia, đội tuyển Việt Nam phải tiếp tục thi đấu tốt tại 2 trận còn lại gặp Lào và Malaysia. "Chúng ta không thể chỉ chờ đợi, mà phải đặt mục tiêu giành chiến thắng trong từng trận đấu", ông Tú nhấn mạnh.

Tín hiệu tích cực từ Xuân Son

Sau gần một năm vắng bóng vì chấn thương, tiền đạo Nguyễn Xuân Son đã trở lại đội tuyển Việt Nam chuẩn bị cho trận đấu gặp Lào. Xuân Son gặp chấn thương ở trận chung kết lượt về ASEAN Cup 2024 hồi đầu tháng 1 năm nay và đã trải qua 10 tháng rời xa sân cỏ. Sự trở lại của Xuân Son lúc này là rất quan trọng, nhất là khi đội tuyển Việt Nam trong giai đoạn cần thêm nhân tố đột biến trên hàng công. Tinh thần và ý chí luôn là điểm mạnh của Xuân Son. Tiền đạo 28 tuổi được đánh giá là một trong những cầu thủ tấn công toàn diện bậc nhất mà bóng đá Việt Nam sở hữu, đó là sức mạnh, tốc độ và kỹ thuật.

Sau thời gian dài phải nghỉ thi đấu vì chấn thương, màn tái xuất của Xuân Son không chỉ giúp đội tuyển thêm sức sống mà còn thắp lên niềm tin, tinh thần chiến đấu mới cho toàn đội. Sau gần 1 năm vật lộn với chấn thương, việc anh kiên trì tập luyện, vượt qua khó khăn để tái xuất đã trở thành tấm gương cho nhiều đồng đội trẻ noi theo. Câu chuyện của Xuân Sơn là minh chứng rõ ràng rằng, khát khao cống hiến và niềm tin vào bản thân luôn là sức mạnh lớn nhất giúp cầu thủ vượt qua mọi giới hạn.

Việc một cầu thủ trở lại thi đấu hiệu quả sau thời gian dài điều trị chấn thương luôn bị đặt dấu hỏi lớn. Trước những hoài nghi về thể trạng, Xuân Son khẳng định anh đã hoàn toàn bình phục và sẵn sàng thi đấu với cường độ cao nhất: "Hiện tại, tôi đã đạt 100% thể trạng, không có gì đáng lo ngại cả. Tôi sẽ cố gắng hết sức mỗi khi được trao cơ hội. Tôi đã nuốt trọn giáo án của Ban huấn luyện Nam Định và luôn trong trạng thái sẵn sàng ra sân. Tôi muốn chơi tất cả các trận đấu, không muốn bỏ lỡ phút nào, nhưng tất nhiên mọi quyết định thuộc về HLV Kim Sang-sik".

Có một sự trùng hợp là cách đây gần 1 năm, Xuân Son cũng có đợt hội quân đầu tiên cùng đội tuyển Việt Nam, khi đội hành quân tới Lào, thuộc lượt mở màn ASEAN Cup 2024. Hy vọng rằng lần này, Xuân Son sẽ có màn tái xuất hoàn hảo để giúp ĐTQG có được chiến thắng.■

Đội tuyển Việt Nam sẽ tiếp tục duy trì sự ổn định và tập trung để hướng đến chiến thắng trước Lào

TIN THỂ THAO

Quang Liêm lần đầu vào vòng 5 World Cup

Kỳ thủ số 1 Việt Nam Lê Quang Liêm vừa có chiến thắng quan trọng tại vòng 4 để lọt vào vòng 5 Cup cờ vua thế giới (FIDE World Cup 2025), đang diễn ra tại Goa (Ấn Độ). Tại vòng 4, Quang Liêm đi trước để cho nhà vô địch cờ vua Ấn Độ Karthik Venkataraman cầm hòa ở ván 1. Dù sau đó đi hậu ở ván 2 nhưng kỳ thủ sinh năm 1991 đã xuất sắc đánh bại đối thủ. Chiến thắng 1,5 - 0,5 trước Karthik Venkataraman giúp Quang Liêm lần đầu tiên trong sự nghiệp lọt vào vòng 5 tại World Cup cờ vua. Trước đó, thành tích tốt nhất của kỳ thủ người TP.HCM tại đấu trường này là lọt vào vòng 4 các năm 2013 và 2019. Với việc đoạt vé vào vòng 5, Quang Liêm cũng chắc chắn có ít nhất 25.000 USD tiền thưởng.

Tại vòng 5, Quang Liêm sẽ đối đầu với đối thủ bị đánh giá thấp hơn là Alexander Donchenko - kỳ thủ người Đức gốc Nga đang nằm ngoài top 50 thế giới.

L.H

Lại Lý Huynh tái đấu các kỳ thủ Trung Quốc

Đội tuyển cờ tướng Việt Nam đang có mặt tại Singapore để tham dự Đại hội thể thao trí tuệ châu Á 2025, diễn ra từ ngày 13-15.11. Đội tham dự với các kỳ thủ Lại Lý Huynh, Nguyễn Minh Nhật Quang, Tôn Thất Nhật Tân, Hà Văn Tiến, Đào Văn Trọng và Phan Nguyễn Công Minh. Đặc biệt, nhà tân vô địch thế giới Lại Lý Huynh sẽ có dịp tái đấu với các kỳ thủ Trung Quốc sau giải vô địch thế giới hồi tháng 9. Tại giải đấu đó, Lại Lý Huynh đã hòa Doãn Thăng và Mạnh Phồn Duệ ở vòng bảng, sau đó đánh bại Doãn Thăng trong trận chung kết để lần đầu tiên trong lịch sử giúp cờ tướng Việt Nam vô địch thế giới, phá vỡ sự thống trị của cờ tướng Trung Quốc suốt gần 36 năm.

Theo điều lệ, các kỳ thủ sẽ đấu 9 ván cờ nhanh và 9 ván cờ chớp để tìm ra nhà vô địch.

H.L

20 đoàn tham dự giải Kickboxing toàn quốc

Diễn ra tại công viên Lưu Hữu Phước (Cần Thơ) đến ngày 17.11, Giải vô địch các Câu lạc bộ Kickboxing toàn quốc năm 2025 quy tụ 391 VĐV, HLV đến từ 20 đoàn. Tại giải, các VĐV thi đấu 75 nội dung theo thể thức đấu loại trực tiếp ở 2 lứa tuổi: 15-17 (nội dung Lowkick), 18-40 (nội dung Lowkick, Fullcontact, K1).

Ban tổ chức cho biết, giải là hoạt động thể thao có ý nghĩa quan trọng, là sân chơi lành mạnh, bổ ích nhằm tăng cường tinh thần đoàn kết, giao lưu, học hỏi giữa các đơn vị. Đây cũng là dịp kiểm tra, đánh giá chất lượng công tác huấn luyện, đào tạo VĐV, góp phần phát hiện, tuyển chọn những tài năng tiêu biểu cho đội tuyển quốc gia, sẵn sàng làm nhiệm vụ thi đấu tại các giải khu vực và quốc tế trong thời gian tới.

V.H

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, phường Ngọc Hà, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

COP30:

Khởi đầu cho "giấc mơ xanh"

● HỒNG NHUNG

Từ ngày 10-21.11, Hội nghị Thượng đỉnh các bên tham gia Công ước khung của Liên Hợp Quốc về biến đổi khí hậu lần thứ 30 (COP 30) diễn ra tại thành phố Belem (Brazil). Hội nghị đánh dấu 10 năm kể từ khi Thỏa thuận Paris năm 2015 ra đời và được kỳ vọng sẽ đi đến thống nhất những chính sách lớn, góp phần giảm thiểu tác động của biến đổi khí hậu.

Tại COP 30, nước chủ nhà Brazil đặt trọng tâm vào thực thi các cam kết, hơn là đặt ra lời hứa mới

Gần một thập kỷ đã trôi qua kể từ khi Thỏa thuận Paris về biến đổi khí hậu được thông qua vào năm 2015. Ngày nay, thế giới đang chứng kiến tình trạng ấm lên toàn cầu diễn ra nhanh chóng, vượt xa mục tiêu giới hạn mức tăng nhiệt độ trung bình xuống dưới 2°C, lý tưởng là 1,5°C so với thời kỳ tiền công nghiệp.

Theo dữ liệu của Cơ quan Giám sát biến đổi khí hậu Copernicus thuộc Liên minh châu Âu, kể từ năm 2015, nhiệt độ trung bình toàn cầu đã tăng thêm 0,46°C, đánh dấu một trong những mức tăng lớn nhất trong một thập kỷ. Năm 2025 được dự báo sẽ là năm nóng thứ hai hoặc thứ ba trong lịch sử từng được ghi nhận. Những đợt nắng nóng chết người không chỉ tấn công các điểm nóng truyền thống như Ấn Độ và Trung Đông mà còn xuất hiện tại các khu vực có khí hậu ôn đới hơn, chẳng hạn như vùng Tây Bắc Thái Bình Dương của Bắc Mỹ và cả Siberia của Nga. Suốt 10 năm qua, Mỹ đã hứng chịu 193 thảm họa khí hậu, gây thiệt hại trên 1.500 tỉ USD. Cháy rừng không chỉ tàn phá nhiều khu vực ở bang Hawaii và bang California của Mỹ, mà còn ở châu Âu và Australia. Lũ lụt cũng hoành hành nhiều nơi ở Pakistan, Trung Quốc và miền Nam nước Mỹ.

Các nhà khoa học cho biết hơn 7.000 tỉ tấn băng tại Greenland, Nam Cực và các sông băng trên toàn cầu đã tan chảy kể từ năm 2015. Mực nước biển đang dâng lên nhanh chóng. Ngay cả rừng Amazon, được ví như "lá phổi xanh" của Trái Đất cũng đang kêu cứu, chuyển từ một vùng hấp thụ khí nhà kính sang một nguồn phát thải khí nhà kính, do nạn phá rừng và cháy rừng. Và chính những diễn biến khó lường này đã khiến Tổng thư ký Liên Hợp Quốc António Guterres phải gần như đưa ra tuyên bố "cái chết" của mục tiêu 1,5°C, vốn được xem là giới hạn an toàn.

Trong bối cảnh đó, COP 30 năm nay được kỳ vọng sẽ là bước ngoặt quan trọng trong quá trình chuyển đổi từ cam kết sang hành động, nhằm thúc đẩy thế giới nhanh chóng ứng phó hiệu quả với biến đổi khí hậu. Đoàn Việt Nam tham dự hội nghị với tinh thần chủ động, thúc đẩy hợp tác quốc tế và chuyển đổi xanh, hướng tới mục tiêu phát thải ròng bằng 0 vào năm 2050.

Tại COP 30, nước chủ nhà Brazil cũng đặt trọng tâm vào thực thi các cam kết, hơn là đặt ra lời hứa mới. Tổng thống Brazil Luiz Inácio Lula da Silva nhấn mạnh hội nghị sẽ biến cam kết thành hành động cụ thể, đặc biệt trong việc tăng nguồn tài chính và giảm dần sử dụng nhiên liệu hóa thạch. "Khủng hoảng khí hậu không còn là mối đe dọa của tương lai, mà sẽ là thảm kịch của hiện tại", Tổng thống Luiz Inácio Lula da Silva nói.

Hội nghị cũng tập trung vào ba trọng tâm: Thích ứng khí hậu; chuyển đổi công bằng và tổng kiểm kê toàn cầu theo Thỏa thuận Paris. Khác với các kỳ trước, COP 30 có lịch trình các "Ngày chủ đề" cụ thể và rộng mở hơn, từ thích ứng khí hậu, quản lý nước, xử lý chất thải, đến thành phố bền vững, kinh tế tuần hoàn, khoa học - công nghệ và trí tuệ nhân tạo... Cách tiếp cận này thể hiện tính toàn diện của chính sách khí hậu toàn cầu, khẳng định biến đổi khí hậu không chỉ là vấn đề môi trường, mà còn tác động đến hạ tầng, đô thị, sản xuất và đổi mới sáng tạo.

Hội nghị cũng diễn ra trong bối cảnh lần đầu tiên trong lịch sử, điện từ năng lượng mặt trời, gió và tái tạo đã vượt sản lượng điện từ than đá. Xu thế toàn cầu đang nghiêng về phi carbon hóa và năng lượng xanh đang mang đến nhiều hy vọng mới trong thập kỷ tới. "Nếu năng lượng sạch tiếp tục tăng trưởng 5% mỗi năm, thấp hơn đáng kể so với tốc độ thực tế hiện nay, thì đến năm 2065 năng lượng tái tạo sẽ thay thế hoàn toàn nhiên liệu hóa thạch", ông Michael Liebreich, đồng Giám đốc điều hành EcoPragma Capital bày tỏ kỳ vọng.

Diễn ra trong hai tuần với nhiều hoạt động, Hội nghị được nhìn nhận là "phép thử" quan trọng cho cam kết lịch sử chuyển từ "lời hứa" sang "kế hoạch thực thi". Điều chắc chắn, thế giới sẽ theo dõi chặt chẽ diễn biến hoạt động xuyên suốt thời gian diễn ra COP30. Hội nghị không chỉ quyết định mục tiêu khí hậu vào những năm tới, mà còn ảnh hưởng trực tiếp đến an ninh lương thực, di cư khí hậu và ổn định trên toàn cầu. Với niềm tin vào khoa học và trách nhiệm xã hội trong kỷ nguyên số, theo các chuyên gia, COP 30 được kỳ vọng sẽ là điểm đến hứa hẹn khởi đầu của "giấc mơ xanh" toàn cầu. ■

CÂU CHUYỆN VĂN HÓA

Tân quan, tân chính sách?

● TÙNG QUANG

Vào ngày 15.11 tới đây, ông Khaled El-Enany, người Ai Cập sẽ chính thức nhậm chức Tổng Giám đốc Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa Liên Hợp Quốc (UNESCO) nhiệm kỳ 2025 - 2029, thay cho tiền nhiệm người Pháp Audrey Azoulay sau nhiệm kỳ 8 năm.

Là nhà lãnh đạo thứ 12 của tổ chức này, ông Khaled El-Enany được biết đến như một nhà Ai Cập học. Sinh năm 1971, Giáo sư El-Enany từng học tại Đại học Helwan (Ai Cập), nơi ông đã giảng dạy hơn 30 năm. Ông từng giữ các chức vụ Phó Hiệu trưởng Trường Du lịch và Khách sạn, Giám đốc Trung tâm Đào tạo mở và Trưởng khoa Hướng dẫn viên du lịch. Ông có bằng Tiến sĩ ngành Ai Cập học tại Đại học Paul-Valéry Montpellier 3 (Pháp), nơi ông nhiều lần được mời làm Giáo sư thỉnh giảng. Ông cũng từng đảm nhận cương vị Giám đốc Bảo tàng Quốc gia về nền văn minh Ai Cập (2014-2016) và Giám đốc Bảo tàng Ai Cập tại Cairo (2015-2016). Từ năm 2016 đến năm 2022, ông giữ chức Bộ trưởng Bộ Cổ vật, sau đó là Bộ trưởng Bộ Du lịch và Cổ vật của Ai Cập. Ông là thành viên của nhiều hiệp hội khoa học quốc tế. Tháng 11.2024, ông được Tổ chức Du lịch Thế giới bổ nhiệm làm Đại sứ đặc biệt về du lịch văn hóa và gần đây được chọn làm một trong những người bảo trợ của Quỹ Di sản thế giới châu Phi. Ông đã nhận được nhiều giải thưởng quốc tế, thông thạo tiếng Arab, tiếng Pháp và tiếng Anh.

Với lý lịch học thuật dày đặc, liệu Giáo sư Khaled El-Enany có vực dậy một trong những tổ chức lớn nhất của Liên Hợp Quốc trong giai đoạn đầy khó khăn hiện nay? Đó cũng chính là kỳ vọng của 172 phiếu ủng hộ trên tổng số 174 phiếu bầu tại Kỳ họp lần thứ 43 Đại hội đồng UNESCO vừa diễn ra ở Samarkand (Uzbekistan), đưa Tổng Giám đốc UNESCO đầu tiên đến từ một quốc gia Arab, Tổng Giám đốc thứ hai đến từ một quốc gia châu Phi. Không phải ngẫu nhiên bà Audrey Azoulay, người sắp mãn nhiệm, đã chúc mừng người kế nhiệm: "Tôi xin gửi lời chúc mừng Ai Cập - một cường quốc ngoại giao đang đóng vai trò trung gian cho hòa bình", ám chỉ các cuộc đối thoại không mấy suôn sẻ về Trung Đông hiện diễn ra tại thành phố Sharm el-Cheikh, Ai Cập.

Không có tiếng súng như xung đột đẫm máu giữa Israel và Hamas, nhưng UNESCO giờ đây cũng vật vã không kém khi đang đối mặt giữa muôn trùng bất đồng và toan tính. Đến như vai trò của Liên Hợp Quốc còn bị đặt dấu hỏi và đang đối diện nhiều thách thức trong việc khẳng định vai trò trung tâm, giữ vững vị thế là nền tảng cho một thế giới hòa bình và thịnh vượng huống chi UNESCO. Bởi vậy, việc cựu Bộ trưởng Du lịch và Cổ vật Ai Cập sẽ đối mặt với môi trường mới cũng là điều dễ hiểu. Chắc hẳn, ông Khaled El-Enany không mấy dễ dàng khi sẽ phải củng cố vị thế của UNESCO trong bối cảnh trật tự quốc tế sau năm 1945 đang rạn nứt và tổ chức này chịu áp lực ngày càng lớn từ các cường quốc. Trước mắt là giải quyết khó khăn tài chính do Mỹ dự kiến rút khỏi UNESCO vào cuối năm 2026, khiến tổ chức này thất thu 75 triệu USD mỗi năm trên tổng ngân sách khoảng 900 triệu USD.

Trong phiên điều trần trước Hội đồng chấp hành gồm 58 thành viên, ông El-Enany cam kết thực hiện "chính sách cởi mở", duy trì đối thoại thường xuyên, xử lý mọi hồ sơ "trên cơ sở bình đẳng, không chính trị hóa" và phản hồi nhanh chóng mọi yêu cầu của các nước. Và một trong những việc đầu tiên là tiền đâu? Bởi theo ông El-Enany: "Không có ngân sách thì không thể hành động". Do đó, tân Tổng Giám đốc coi việc gây quỹ và huy động nguồn lực mới là "ưu tiên số một", đồng thời vẫn tỏ ra lạc quan về khả năng thuyết phục Mỹ quay lại. Chặng đường 80 năm vinh quang của UNESCO không ít gập ghềnh nhưng vẫn vượt qua. Tương lai của tổ chức này vẫn đang ở phía trước, mọi người đang kỳ vọng những chính sách mới của tân Tổng Giám đốc.■